****************************MIXED ADC 606
S179 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 09/20/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
September 21,
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS –TUESDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 21, 1999

90-IEJI METAI

Nr.183
Kaina 50 c.

Popiežius palinkėjo Lietuvai tikėjimo, vilties ir meilės

Roma-Vilnius, rugsėjo 18 d. (Elta) — Baigiantis Lietuvos vyskupų vizitui „ad limina Apostolorum", rugsėjo 17 d. Apaštalinių Castelgandorfo rūmų koplyčioje buvo aukojamos bendros šv. Mišios.

„Brangūs broliai, — pradėdamas mišių auką į Lietuvos vyskupus kreipėsi popiežius Jonas Paulius II. — Eucharistinė koncelebracija yra kiekvieno vizito 'ad limina' centras ir kulminacija. Pašaukti būti Lietuvoje esančios Bažnyčios ganytojais, jūs saugote savo mintyse ir širdyse žmonių istoriją, jūsų tautos problemas, viltis ir kasdienės žemiškosios kelionės vargus. Kviečiu jus gyvoje Velykų atmintyje atnaujinti kuo giliausią jūsų pasiuntinybės pajautimą ir pasiaukojimą jai".

„Su visad gyvu jūsų mielo krašto prisiminimu, — pabrėžė Šventasis Tėvas, — meldžiu kartu su jumis Švenčiausiąją Mergelę, kad Lietuvos Bažnyčios vaikai galėtų peržengti trečiojo tūkstantmečio slenkstį kupini tikėjimo, vilties ir meilės".

Po šv. Mišių popiežius Jonas Paulius II dar kartą susitiko su vyskupais iš Lietuvos.

„Mums, Lietuvos vyskupams, kaip ir visiems Lietuvos tikintiesiems, kiekvienas susitikimas su Petro Įpėdiniu yra didžiulio džiaugsmo bei atnaujinto tikėjimo šaltinis", tardamas sveikinimo žodį Šventajam Tėvui, sakė Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis.

„Išsaugojome savo širdyse gyvą prisiminimą ir dėkingumą už Jūsų Šventenybės ganytojišką apsilankymą Lietuvoje 1993 metų rugsėjį, stengdamiesi įgyvendinti popiežiaus mums duotus pamokymus".

„Atsiliepdama į Jūsų Šventenybės raginimus, visa Lietuvos Bažnyčia pasuko Vatikano II susirinkimo nurodytu atsinaujinimo keliu", sakė Vilniaus arkivyskupas.

Savo sveikinimo žodyje arkiv. A. J. Bačkis paminėjo, kad ganytojai ypatingą dėmesį skiria kandidatams į kunigystę, kad Vilniaus arkivyskupija atidarė naują seminariją, ruošiančią kunigus visai bažnytinei provincijai, kad šiomis dienomis savo kunigų seminariją inauguravo ir Vilkaviškio vyskupija. Vyskupų Konferencija džiaugiasi, kad lietuvių kalba išspausdintas visas Šventasis Raštas, išverstas iš originalių hebraiškų ir graikiškų tekstų.

„Mūsų ganytojiškas rūpestis, nukreiptas į šeimą, pergyvenančią gilią krizę. Jau keleri metai rengiami pasirengimo santuokai kursai, kurių tikslas — atskleisti būsimiems sutuoktiniams santuokos didingumą ir šventumą, padėti jiems sukurti autentišką gyvenimo ir meilės tikrovę", pabrėžė arkivyskupas.

„Drauge su Visuotine bažnyčia ir Lietuvos Bažnyčia rengiasi didžiajam 2000 metų jubiliejui. Nelengva skelbti Kristų mūsų visuomenėje, kur pučia materializmo ir sekuliarizacijos vėjai, kur išplitęs abejingumas dvasinėms ir moralinėms vertybėms. Nusikalstamumo augimas ir tragiškas savižudžių skaičiaus didėjimas liudija, kad daugeliui gyvenimas tapo beprasmis. Prieš mus atsiveria didžiuliai, dažniausiai dar neįdirbti plotai, kur visa Bažnyčia stengiasi pasėti gerą Dievo Žodžio sėklą", pabrėžė Vilniaus arkivyskupas.

Arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis paprašė Šventojo Tėvo palaiminti Lietuvos Bažnyčią, kunigus, Dievui pasišventusius, ir visą tautą, kad „Dievo Motinos globoje, semdamiesi stiprybės iš mūsų kankinių pavyzdžio, su Kristumi, per Kristų ir Kristuje galėtume eiti keliu, vedančiu pas Tėvą".

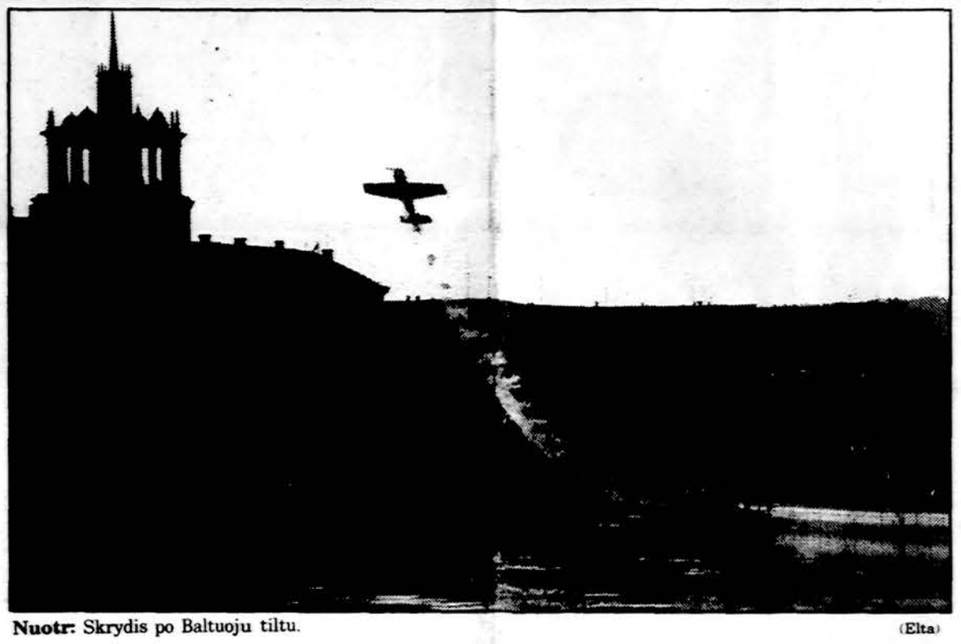

Nuotr: Skrydis po Baltuoju tiltu. (Elta)

Naujajam tūkstantmečiui — skrydis po Vilniaus tiltais

Vilnius, rugsėjo 18 d. (BNS) — Šeštadienį keliasdešimt tūkstančių žmonių stebėjo lakūnė Jurgio Kairio skrydį po dešimčia Vilniaus tiltų.

Per daugiau kaip pusę valandos skrydį akrobatiniu lėktuvu „Su-26" J. Kairys praskrido po Valakupių, Šilo, Lazdynų, Vingio parko, Žirmūnų, Geležinio vilko, Liubarto, Žvėryno, Žaliuoju tiltais, o po paskutiniuoju — Baltuoju tiltu — praskrido net keturis kartus.

Kvapą gniaužiančius lakūno skrydžius stebėjo vilniečiai ir iš kitų miestų atvykę žmonės, susirinkę prie visų Vilniaus tiltų, tačiau daugiausiai jų buvo prie Baltojo, kur įrengti ekranai tiesiogiai rodė J. Kairio skrydį. Trimatėmis vaizdo kameromis buvo filmuojamas vaizdas ir iš lėktuvo kabinos.

Daugiausiai žiūrovų emocijų sukėlė skrydžiai po žemiausiais Žvėryno ir Žaliuoju tiltais, kai 300 kilometrų per valandą greičiau skriejantis lėktuvas nėrė pro vos 6 metrus siekiantį tarpą tarp vandens ir tiltų konstrukcijų.

Po skrydžio J. Kairys ant tilto susirinkusiems žurnalistams sakė iš viršaus matęs jo skrydžius stebėti susirinkusią minią. „Fantastika tai, ką aš mačiau iš viršaus. Prie tiltų ir dešinė upės pusė, ir kairė upės pusė buvo nupilta žmonių", sakė J. Kairys. Pasak lakūno, keturi pakartoti skrydžiai po Baltuoju tiltu buvo iš anksto suplanuotas žaidimas, kad žmonės galėtų pasigėrėti.

„Sunkiausia buvo įveikti Žaliąjį tiltą, nes po juo yra laidai, todėl aš turėjau nužemėti iki upės lygio, o tiltas labai žemas, ir turėjau labai susikoncentruoti, ar skristi, ar ne. Pamačiau, kad pirmas kartas yra garantuotas, ir nusprendžiau ten nežaisti", sakė J. Kairys.

Ant Baltojo tilto J. Kairį pasveikino žmona su vaikais, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su anūkais, akrobatinio skraidymo Pasaulio taurės „Grand Prix" organizatorius Jean-Louis Monnet, savivaldybės atstovai, rėmėjai.

V. Landsbergis BNS korespondentui prisipažino žavėjęsis „nepaprastu meistriškumu, lakūno drąsa, ir vis dėlto širdį neramino iššūkis likimui kiekvieną kartą leidžiantis po tiltu".

Lakūnas J. Kairys yra daugkartinis akrobatinio skraidymo pasaulio bei Europos čempionas, jis laimėjo paskutinįjį akrobatinio skraidymo Pasaulio taurės („Grand Prix") ratą Japonijoje.

Renginį stebėjęs J. L. Monnet pažadėjo, kad 2000 metais pasaulio akrobatinio skraidymo čempionatas galės įvykti Lietuvoje. „Aš džiaugiuosi galįs pasveikinti geriausią pasaulio lakūną", sakė J. L. Monnet.

J. Kairys pirmasis pasaulyje, 1996 metais praskridęs po 10 metrų aukščio pėsčiųjų tiltu Kaune. Po metų skrydį jis pakartojo Vilniuje, praskridęs po 9 metrų aukščio Baltuoju tiltu Vilniuje.

Kaip sakė J. L. Monnet, šeštadienio skrydis Vilniuje yra pirmasis tokio pobūdžio pasaulyje.

Valstybės vadovas patenkintas vyriausybės darbu

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Prezidentas Valdas Adamkus palankiai atsiliepia apie ligšiolinį Rolando Pakso vadovaujamos vyriausybės darbą, o tarp svarbiausių užduočių ministrų kabinetui mini būtinybę sutvarkyti ūkį — spręsti valstybės biudžeto, į kritinę situaciją patekusios „Sodros" klausimus.

„Neturiu jokių abejonių, kad ministro pirmininko ir ministrų išdėstytos mintys, planai duoda labai tvirtą pagrindą tikėti, jog mes tais klausimais rasime sprendimus. Vyriausybė realiai žiūri į esamą padėtį ir ieško sprendimų", sakė Lietuvos vadovas pirmadienį po susitikimo su premjeru.

Tačiau, prezidento žodžiais, „vyriausybė yra sunkioje padėtyje, nes jai tenka spręsti degančias problemas".

Prezidentas, premjeras ir keli ministrai susitiko po to, kai šeštadienį sukako šimtas dabartinės vyriausybės darbo dienų. Bet prezidentas pabrėžė, kad tai — ne šventinis, o darbinis susitikimas.

Pokalbio metu, pasak prezidento atstovės spaudai Violetos Gaižauskaitės, Lietuvos vadovas sakė premjerui ir ministrams, jog „jūsų vyriausybė buvo sudaryta, kad išvestų Lietuvą iš krizės, kurios buvusi vyriausybė neturėjo drąsos pripažinti".

R. Paksas sakė, kad susitikime buvo aptariama tai, kokių žingsnių imsis vyriausybė, spręsdama sunkioje būklėje atsidūrusios „Sodros" problemas. „Tai nėra labai populiarios priemonės, bet jos yra reikalingos mums visiems dabar, ir manau, kad ateityje mums duos didelį efektą", sakė premjeras.

Kaip buvo pažymėta susitikime, dar šią savaitę bus baigtas atlikti valstybės finansinis patikrinimas, o iki spalio pradžios — valstybės valdymo patikrinimas. Tai, pasak premjero, leis atsisakyti nereikalingų valstybės valdymo funkcijų ir geriau naudoti valstybės biudžeto lėšas.

Naujoji sąjunga negaili priekaištų vyriausybei

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai), įvertinusi Rolando Pakso vyriausybės veiklos pirmąjį šimtadienį, pareiškė, kad ji „sistemingai ir neišvengiamai kartoja Gedimino Vagnoriaus vyriausybės klaidas".

NS vadovo Artūro Paulausko netenkina, jo teigimu, nevykdomi pažadai sumažinti valdininkų atlyginimo priedus ir premijas, neatliktas žadėtasis buvusiosios vyriausybės veiklos patikrinimas.

R. Paksas kritikuojamas todėl, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto vadovu paskyrė Kęstutį Bartkevičių, kuris „nėra susidūręs su uosto darbu, painioja jūrinius terminus, yra visiškai šioje srityje nekompetentingas žmogus".

Ūkio ministrui Eugenijui Maldeikiui kliūva todėl, kad jis „kiekvieną kartą dūsauja", kad buvusioji derybų su „Williams International" grupė nepadarė sutarčių teisinio ir ekonominio įvertinimo, tačiau pats „atsisako patraukti buvusį ūkio ministrą Vincą Babilių atsakomybėn".

Finansų ministras Jonas Lionginas pliekiamas už netesėtus pažadus sumažinti mokesčių naštą ir palengvinti verslo sąlygas, o vietoj to pasiūlė griežtinti mokesčių surinkimą.

Seimo pirmininko V. Landsbergio pareiškimas

Vilnius, rugsėjo 19 d. (Elta) — Sekmadienį buvo išplatintas Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškimas dėl R. Raslano bylos ir kitų teisinės sistemos nesklandumų.

„Dalis visuomenės, ypač sovietmečio tremtiniai, prieš okupaciją kovoję kariai rezistentai, žymūs menininkai ir mokslininkai nerimauja dėl nugriautų per Lietuvos išlaisvinimą propagandinių skulptūrų eksponavimo, kuris gali tapti panašus į pagarbų atstatymą kitoje vietoje. Tokio skuboto sprendimo ir tokio rezultato neturi būti, juolab, kad vyriausybės 1998 m. gruodžio mėn. 31 d. nutarimas dėl daugumos šių skulptūrų perdavimo, kaip dabar aiškėja, prieštaravo įstatymui", rašoma Seimo pirmininko pareiškime.

„Tačiau nemažiau užgaunanti nukentėjusiųjų jausmus, taip pat nepriklausomos teisinės Lietuvos valstybės principus, yra itin vangiai velkama Rainių žudiko KGB pulkininko Petro Raslano byla", teigiama pareiškime. „Šiuo metu išryškėjo tartum teisinė, o veikiau kazuistinė nuostatų sistema, kuriai sėkmingai sukantis, R. Raslano teismas niekada neįvyks. Mat, nėra nei paštininkų, nei pareigūnų, kurie nuneštų laišką teismui žinomu adresu Rusijoje priglaustam veikėjui".

Kaip rašoma pareiškime, byla iškelta dar sovietmečiu, jau spaudžiant Atgimimo, teisingumo reikalavimams — tuoj po Sąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo. P. Raslanas buvo apklausinėjamas 1988 ir 1989 metais. Atkūrus Nepriklausomybę ir turint lyg nepriklausomą Generalinį prokurorą, tokių veiksmų daugiau nepastebėta, tik 1992 m. balandžio mėnesį Generalinė prokuratūra, galbūt įsitikinusi, kad sunkiai įtariamojo Lietuvoje nebėra, nutarė pateikti jam formalų kaltinimą. O įteikti nebebuvo kam.

Praėjo dar septyneri metai, dalis liudininkų jau mirė. Genocidu kaltinamas P. Raslanas dabar turi valstybės institucijų priedangą Rusijoje, kurios Teisingumo ministerija nepajėgia vykdyti tarpusavio teisinės pagalbos sutarties su Lietuva. Tačiau atrodo, kad 1990-1992 m. laikotarpiu žudikas turėjo priedangą ir Lietuvoje, — priedangą, kuri buvo galingesnė už kaltę ir kaltinimą.

Anot Seimo pirmininko, tai turi būti ištirta, kaip ir galimybės paveikti dabartinės Rusijos institucijas, imantis aktyvesnių tarptautinių žygių, o neklampojant pakartotinių laiškų, adresuotų „seneliui į kaimą", rutinoje.

„Lietuvos Respublikos vyriausybei derėtų išleisti šią bylą visų jos rašytinių ir fotodokumentų 'Batąją knygą' ir išplatinti pasaulyje", sakoma V. Landsbergio pareiškime.

JAV didins paramą Lietuvos krašto apsaugai

Vilnius, rugsėjo 20 d. (BNS). Jungtinės Amerikos Valstijos kitais metais ketina padidinti finansinę paramą Lietuvos krašto apsaugai tobulinti.

Pirmadienį krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius susitiko su JAV Gynybos departamento Gynybinio saugumo paramos agentūros direktoriaus gen. ltn. Michael Davison vadovaujama delegacija ir apsvarstė JAV finansinės pagalbos reikšmę Lietuvos krašto apsaugai.

Č. Stankevičius teigė, kad per JAV finansinius karinės pagalbos fondus Lietuvai šiemet skirta apie 5 mln. dolerių, o kitais metais galima tikėtis pusantro karto didesnės sumos. Pasak ministro, dabar tokį paramos didinimo projektą svarsto JAV Senatas ir Kongresas, ir jei šiems planams bus pritarta, kitais metais Lietuva gali tikėtis apie 8 mln. JAV dolerių.

Č. Stankevičius sakė, kad JAV finansinė parama kartu su Lietuvos biudžeto pinigais yra panaudojama kuriant oro erdvės stebėjimo sistemą, už amerikiečių pinigus Lietuvos kariuomenė yra įsigijusi nemažai ryšio priemonių.

Ministras taip pat pabrėžė JAV paramą apmokant Lietuvos karininkus.

Specialistai guodžia: Lietuva skursta mažiau nei Afrika

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) — Lietuvos skurdas, palyginti su Lotynų Amerikos bei Afrikos, „atrodo visiškai neblogai", teigia specialistai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarptautinių reikalų departamento direktorius Vytautas Žiūkas sako, kad „skurdas matyti, jo nepaslėpsi, tačiau Lietuvoje jis nėra toks ryškus, kaip kitose šalyse".

V. Žiūkas kalbėjo penktadienį Seime socialdemokratų surengtoje konferencijoje „Skurdas Lietuvoje".

Socialinių tyrimų instituto duomenimis, 1998 metais Lietuvoje 20 proc. žmonių gyveno žemiau absoliučios skurdo ribos. Skirstant pagal gyvenamąją vietą, vidutiniuose ir mažuose Lietuvos miestuose žemiau absoliučios skurdo ribos gyveno 20 proc. žmonių, didžiuosiuose — 10 procentų.

Skaičiuojant pagal socialines grupes, net 60 proc. Lietuvos žemdirbių gavo pajamų vienam ūkio nariui žemiau absoliučios skurdo ribos. 20 proc. samdomų darbuotojų pajamos buvo žemiau skurdo ribos, 20 proc. pensininkų, 10 proc. verslininkų.

Institutas nustatė, jog 1998 m. vieno namų ūkio nario pajamų skurdo riba yra 290 litų. Pagal namų ūkio tyrimo duomenis, praėjusiais metais vidutinės vieno žmogaus pajamos buvo 423 litai, miestuose — 463 litai, kaimuose — 336 litai.

„Jei mes šiai problemai neskirsime daugiau dėmesio, tai po penkerių metų su ja visiškai nesusitvarkysime", sakė V. Žiūkas.

Dabar Lietuvoje nėra skaičiuojama, kiek yra „šiukšlyno žmonių" bei kiek gyvena be pastogės. Oficialiais duomenimis, dabar Lietuvoje yra apie 16 proc. skurstančių gyventojų, tačiau neoficialiai manoma, jog skurstančiųjų skaičius siekia 30 procentų.

---

* **Lietuva pasirengusi svarstyti galimybę** pasinaudoti specialia kredito linija, kurią Tarptautinis valiutos fondas (TVF) numato atidaryti ir skirti 2000 metų (Y2K) informacinių technologijų problemoms finansuoti, sakė valdymo reformų ir savivaldybių reikalų viceministras Renaldas Gudauskas. Pasak jo, šiuo metu Lietuva turi apie 4.5 mln. litų atsargas Y2K patikrinimui ir koregavimui svarbiose informacinėse technologijose, dešimtys įvairių institucijų Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijai yra pateikusios prašymus tarpininkauti gaunant finansinę paramą iš Pasaulio banko (PB), kuris Lietuvai jau yra skyręs 100,000 dol. Y2K užduotims atlikti.

* **Socialdemokratų partijos pirmininkas,** Seimo narys Vytenis Andriukaitis dar kartą kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas galų gale ištirti ir teisiškai įvertinti abejonių keliančius ūkio buvusio ministro Vinco Babiliaus veiksmus. „Pastaruoju metu išaiškėjo naujų faktų, susijusių su nekvalifikuota ir nusikalstamai aplaidžia V. Babiliaus veikla vedant derybas su „Williams International" dėl Lietuvos naftos ūkio privatizavimo. Todėl šiandien ypač keistai atrodo Generalinės prokuratūros tylėjimas, atsisakant teisiškai įvertinti eksministro veikas", pažymi atvirame laiške generaliniam prokurorui Kaziui Pednyčiai V. Andriukaitis. (Elta)

* **Valstybinio socialinio draudimo fondo** („Sodros") direktorius Vincas Kunca socialinės apsaugos ir darbo ministrei Irenai Degutienei įteikė prašymą, kuriame prašo nuo spalio 1 d. jį atleisti iš darbo šalių susitarimu, išmokant 2 mėnesių išeitinę pašalpą. Savo sprendimo „Sodros" direktorius kol kas nekomentuoja. (BNS)

* **LDDP pirmininkas Česlovas Juršėnas** nelinkęs komentuoti LDDP pirmininko pirmojo pavaduotojo Povilo Gylio atsistatydinimo iš šių partinių pareigų. „Nekorektiška būtų dėstyti savo mintis ir samprotavimus, kol P. Gylys nei raštu, nei žodžiu nepaaiškino savo motyvų", sakė jis pirmadienio spaudos konferencijoje. (Elta)

KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas apaštalas, evangelistas; Geistautas, Mantautas, Mantvilas, Matas, Vilkintė, Viskintė.

Rugsėjo 22 d.: Digna, Kintautas, Mauricijus, Tarvinas, Tomas, Virmantė (Virma). Baltų vienybės diena.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

TVARKYKIMĖS SU PAVOJUMI PROSTATAI

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Turime tik vieną gyvenimą, todėl saugokime jį, idant nereikėtų gailėtis jo praradimo. Kad ir tokia prostatos priežiūra — jos reikalai lengvai pamirštami. Ji yra maža — kaštano dydžio liauka, besirandanti giliai dubenyje, kur vyras jos niekada nemato. Bet kai ji ima „verkti" — kalnai vargų atsiranda.

Jau taip Tvėrėjas sutvarkė, kad ji gamintų baltymus, sudrėkinančius sėklą ir ją apsaugotų nuo nedėkingos — rūgščios aplinkos vyro šlapimo kanale ir moters makštyje.

Vienas nedidelis prostatos sutrikimas yra gėrybinis — ne vėžinis jos padidėjimas. Jis yra dažnas, sulaukusiems per 50 metų amžiaus vyrams. Su padidėjusia prostata vyras vargsta besišlapindamas, nes tada esi prispaudžiamas šlapimo latakas, išeinantis iš šlapimo pūslės (uretra). Tas latakas praeina per prostatos vartus, panašiai, kaip riestainio skylė, ir patenka į varpą. Padidėjusi prostata suspaudžia tą lataką. Tada sumenksta šlapimo srovė, esti sunku pradėti šlapintis ar atsiranda stiprus noras nusišlapinti, o po to tik varvėjimas.

Tas sudaro rimtą negerumą, bet jis išblykšta prieš tokią prostatos ligą, kuri guldo vyrą ant lentos. Iš visų kūno dalių prostata pati pirmoji susilaukia nelaukto vėžio. Žinoma, yra prigimtis — genai, kurie privilioja vėžį prostaton. Todėl visiems vyrams, ypač iš prigimties linkusiems draugystėn su vėžiu, reikia daug atidžiau budėti prostatos apsaugoje. Tokie Afrikos amerikiečiai turi prigimtą geną, kuris juos susirgdina daug dažniau prostatos vėžiu ir numarina dukart dažniau, negu baltuosius.

Kadangi nežinome savo prigimto stovio tuo reikalu, todėl visi, oi visi vyrai imkime kuo stropiausiai savo prostatas globoti, idant nereikėtų gailėtis po laiko.

Pavojus yra didelis. Prostatos vėžys daug dažnesnis už krūties vėžį pas moteris. 1996 metais buvo surastas prostatos vėžys pas 317,000 amerikiečių ir 41,000 jų numarino. Žinotina, kad senesniems atsiradęs prostatos vėžys lėtai vystosi ir nesukelia negerumų tol, kol tampa nepagydomu.

Dauguma vyrų su prostatos vėžiu nemiršta nuo prostatos ir net nežino, kad jį ten turėjo. To nepaisant, negalima į prostatos vėžį žiūrėti pro pirštus: būtinai reikia tikrintis reguliariai pas gydytoją, tada prostatos vėžys bus susektas dar pagydomas.

Prostatos daugeriopa apsauga

Prostatos gėrybinio padidėjimo negalima išvengti. Ji padidės pas kiekvieną. Bet su prostatos vėžiu jau yra visai kitas reikalas. Kiekvienas vyras gali sumažinti vėžinį pavojų prostatai, o jį anksti susekus, pagyti.

Štai ta apsauga. Jąja apglobkime savąją prostatą kiekvienas.

1. **Liesai** — vegetariškai maitinkis, nes pirmoji nuo prostatos vėžio apsauga yra mitybinė. Jąja kiekvienas galime pasinaudoti, tik ženkia vyrui tikru vyru tapti ir gomurį tenkinančia lepše daugiau nebūti.

Šio krašto kovai su vėžiu draugija perspėja, kad gausus gyvulinių riebalų, raudonos mėsos ir pieno gaminių naudojimas rišasi su didesniu vėžiniu pavojumi prostatai. Todėl nuo šios sekundės visi atsukime nugaras cholesteroliui ir gyvulinių riebalų gausai, nepamiršdami sojos pupelių gausų kasdieninį valgymą įvairiu pavidalu, ypač „Soy Protein shake" miltelių.

2. **Neapsileisk su pomidorais.** Harvardo universiteto mokslininkai nustatė, kad raudonuose pomidoruose esąs chemikalas „lycopene" sumažina pavojų susirgti prostatos vėžiu net 35 procentais, palyginus su tais vyrais, kurie eina pro šalį nuo nunokusių pomidorų. Čia gal ir yra viena priežasčių, kad Afrikos amerikiečiai dažniau už kitus serga ir miršta nuo prostatos vėžio, nes jie valgo nedaug ir tik žalius — nenunokusius pomidorus, kuriuose dar nėra minėto, nuo vėžio ligos saugančio „lycopene" chemikalo.

3. **Reikia tikrintis kas metai** savo prostatą pas gydytoją. Jis patikrins prostatą ir nukreips pacientą laboratorijon kraujo tyrimui dėl prostatos specifinio antigeno (PSA) kiekio. Tai greitas ir nebrangus tyrimas. Sveikatos departamentas veltui ištiria.

4. **Svarbu liautis galvą sukus** apie prostatos vėžį. Nurimk ir pradėk elgtis pagal dabartinius medicinos nurodymus. Paraginkime vienas kitą taip elgtis. Žinoma, reikės nerūkyti, negirtauti, netinginiauti ir visais atžvilgiais savo sveikatą globoti. Sėkmės!

Į „Draugo" vasaros šventę atsilankę svečiai susirinko sveikatos patikrinimui.

KAD JIE GALĖTŲ GRĮŽTI NAMO

Šią vasarą viešint Lietuvoje, turėjome malonią progą arčiau susipažinti su „Tremtinių grįžimo fondu" ir dviem nenuilstamais jo darbuotojais: fondo valdybos pirmininku Vytautu Cinausku, kurio vadovybėj yra visa ši programa, ir jo bendradarbiu Antanu Seikaliu. Cinauskas taip pat yra Lietuvos senatorius, visuomenininkas, poetas. Seikalis — žurnalistas, filmuotojas. Viena svarbiausių jo užduočių yra palaikyti ryšį su Sibiro tremtiniais ir, sąlygoms leidžiant, parvežti juos į Lietuvą. Abu jie yra buvę politiniai kaliniai ir gerai supranta tremtinių padėtį.

Tūkstančiai ištremtų lietuvių dar tebėra Sibiro ir kituose Rusijos plotuose. Daugelis jau pasenę, paliegę ir be lėšų, bet su troškimu sugrįžti į savo tėvynę. Todėl 1992 metais, Lietuvos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pastangomis, buvo įsteigtas „Tremtinių grįžimo fondas", kurio tikslas yra padėti tremtiniams kuo greičiau grįžti į Lietuvą. Buvo nelengva su jų apgyvendinimu, todėl 1997 metais iš Vilniaus miesto savivaldybės gautas beirstantis 3 aukštų vasarnamis geroj miesto zonoj — Valakampiuose. Rami vieta, gražus pušynas, Neries upė. Fondo pastangomis ir užsienio lietuvių aukų dėka, vasarnamis atnaujintas ir pritaikytas naujai paskirčiai. Po pusės metų įvyko iškilmingas „Tremtinių namų" atidarymas. Namuose yra įrengta 80 patogių kambarių, kuriuose šiuo metu gyvena 76 tremtiniai. Kiekviename kambaryje yra virtuvėlės įrenginiai, ir jie patys pasigamina valgį. Už pristatytus maisto produktus užsimoka iš savo kuklios pensijos. Namuose įruoštas sveikatos punktas ir gailestingosios seserys prižiūri gyventojų sveikatą. Yra salė, kur vyksta tautiniai minėjimai ir kitos programos. Gražiais ornamentais papuoštoj koplyčioj gera pasimelsti. Aplink namus graži pievutė, krūmeliai, suoliukai, gėlės, prižiūrimos pačių gyventojų. Viskas lietuviška, viskas miela savoj tėvynėj.

Grįžtančių tremtinių skaičiui augant, atsirado reikalas prasiplėsti. Tam tikslui netoli dabartinių namų gautas naujas žemės plotas, kuriame ruošiamasi pastatyti dar du naujus pastatus. Jie bus finansuojami iš valstybės iždo, nes Darbo ir apsaugos ministerija perėmė fondo nuosavybę. Tais reikalais ypač dabar rūpinasi ministrė Irena Degutienė. Fondo valdyba ir toliau kontroliuoja administraciją, rūpinasi žmonių šalpa ir gerove, tvarko kultūrinius reikalus. Visi dirba savanoriškai.

Taip pat dedamos pastangos ir kitose Lietuvos vietovėse paruošti panašius namus tremtiniams apgyvendinti. Pirma tokia vieta numatyta Rokiškio rajone, buvusiuose dvaro rūmuose. Rūmai seni, ir vėl laukia dideli atnaujinimo darbai. Pradžiai jau gautas pirmas finansinis įnašas iš užsienio lietuvių. Tam reikalui aukos gali būti siunčiamos per BALFą, ant čekio pažymint, kad auka skiriama „Tremtinių grįžimo fondui". Gauti pinigai padedami į banką ir juos kontroliuoja fondo valdyba bei Finansų ministerija.

Šis fondas daug dėmesio skiria ir Sibire gimusiems vaikams bei anūkams. Dedamos pastangos, kad kuo daugiau jų atvyktų į Lietuvą, išmoktų kalbą ir galėtų Lietuvoj gauti darbą. Tam reikalui veikia „Lietuvių namai" — mokykla ir bendrabutis, kur jie gyvena ir mokosi. Nors tie namai yra valdžios išlaikomi, bet savo darbais ir visokia parama daug prisideda „Tremtinių grįžimo fondas".

Mums bebūnant Vilniuje, rugpjūčio pradžioje, „Tremtinių grįžimo fondo" darbuotojas Antanas Seikalis ruošėsi su delegacija vykti į tolimąjį Sibirą. Šiai delegacijai turėjo vadovauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Gabrielius Žemkalnis. Kelionės tikslas: aplankyti Sibiro tautelėj (Buriatijoj) ir Irkutsko mieste tebegyvenančius lietuvius tremtinius. Žadama ten paminėti tremties 50-jį dešimtmetį, aplankyti ir pagerbti tremtinių kapus. Taip pat bus sueita į kontaktą su tremtiniais, kurie ruošiasi grįžti į Lietuvą, duodant jiems reikalingų informacijų, parūpinant kelionės dokumentus. Reikia pasidžiaugti, kad Lietuvos Seimas priėmė įstatymus, kurie palengvina ir finansuoja tremtinių grįžimą.

Darbo daug ir, kaip visur, tie patys žmonės neša didžiausią naštą. Šalia „Tremtinių grįžimo fondo" pareigų ir darbų, tiek Vytautas Cinauskas, tiek Antanas Seikalis eina vadovaujančias pareigas Lietuvių politinių kalinių ir tremtinių bendrijoj. Maža to, jie abu yra Organizacinio komiteto tarptautiniam kongresui paruošti nariai. Kaip žinome, to kongreso tikslas yra iškelti ir pasmerkti komunizmo nusikaltimus žmonijai. Kongresas įvyks 2000 metais birželio 12, 13 ir 14 d. Paruošta medžiaga bus pateikta Tarptautiniam tribunolui.

Ir, nepaisant tų visų darbų bei įsipareigojimų, Vytautas Cinauskas atranda laiko savo poezija išreikšti ištremtųjų tragizmą, partizano nedalią. Jo paskutinė poezijos knyga: „Ir atmintis, ir dabartis", išleista 1998 metais, yra ypač vertinama ir plačiai skaitoma.

Vikt. Zakarienė

MŪSŲ BIOLOGINIS LAIKRODIS

Žmogaus biologinis laikrodis yra gana didelis. Jį reguliuoja temperatūra ir natūralus apšvietimas. Centrinis mechanizmas yra smegenyse ir reaguoja į saulės šviesą bei natūralaus apšvietimo intensyvumą.

Žmogui dažniausiai reikia 8 val. miego. Jei neišsimiegosime, kenčia visas organizmas, ne tik smegenys. Tvarkaraštis maždaug toks:

1.00 val. — kūnas ir smegenys ilsisi, intensyviai dirba tik kepenys;

3.00 val. — vegetacinė nervų sistema pradeda žadinti vidaus organus;

5.00 val. — hormonų aktyvumas pasiekia viršūnę;

6.00 val. — ypatingai sparčiai dirba mūsų siurblys — širdis, taip pat antinksčiai, kyla kraujospūdis, o streso hormonai pradeda žadinti organizmą;

7.00 val. — skrandis ir žarnynas ruošiasi pusryčiams;

8.00 val. — antinksčių žievė prigamina priešuždegiminio ir antialerginio hormono, kuris tačiau sumažina leukocitų skaičių — pavojingiausias metas, nes lengviausia „pasigauti" infekciją;

10.00 val. — smegenys maksimalioje „kovinėje parengtyje", geriausias metas produktyviai dirbti;

11.00 val. — širdis geriausiai pakelia krūvį;

12.00 val. — skrandis prašo maisto, kepenys pavargo ir ilsisi;

13.00 val. — smagiai dirba tulžies pūslė, kaupdama tulžį;

14.00 val. — organizmas „nusėdo" ir prašo trumpo pogulio, išaugo skausmo tolerancijos slenkstis (tuo metu tinka eiti pas stomotologą);

15.00 val. — organizmas vėl suaktyvėja, išsiskiria daugiau prakaito, o kartu su juo ir toksinų;

16.00 val. — padidėja mūsų atsparumas, tad tinkamas metas lankyti sergantįjį, maža tikimybė užsikrėsti;

17.00 val. — aštrėja uoslė ir skonis, organizmas gerai pakelia fizinį krūvį (treniruokimės, mankštinkimės!);

18.00 val. — smagiai auga plaukai ir nagai;

19.00 val. — sparčiausiai dirba inkstai, mažėja kraujospūdis;

20.00 val. — visos funkcijos pradeda lėtėti;

21.00 — skrandis gamina minimalų kiekį sulčių, todėl vakarienė virškinama visai vangiai;

22.00 val. — organizme didžiausias kiekis nuovargį ir snaudulį sukelia hormono melatonino;

23.00 val. — skausmo slenkstis žemas (juntame kiekvieną dilgtelėjimą), organizmas atstato odos ląsteles, todėl vakare būtina tepti kremu suvytusią odą.

Šis laikrodis nėra šiaip sau įdomybė. Naktį tarp 2 ir 4 valandos visas mūsų organizmas dirba pačiais lėčiausiais apsisukimais, todėl daugiausia sergančių žmonių miršta būtent tuo metu. Grėsmingiausios traukinių eismo, lėktuvų katastrofos irgi dažniausiai įvyksta tarp 2 ir 4 val. nakties, kai dėmesio koncentracija artėja prie nulio. Siaubingoji katastrofa Indijos miesto Bhopalu chemijos kombinate, sprogimas Černobilyje įvyko tarp antros ir ketvirtos.

„Artuma", 1999, Nr. 6

MEKSIKOJE BITĖS UŽPUOLĖ ŽMONES

Bitės žudikės užpuolė laidotuvių procesiją vakarinėje Meksikos valstijoje ir sugėlė 60 žmonių. Afrikietiškosios bitės buvo susisukusios lizdą kapinėse Puerto De Magos kaime. Į jas atvykusi laidotuvių procesija tapo bičių aukomis. Sugelti žmonės atsidūrė ligoninėje ir atgal į kapines grįžo tik po to, kai policijos pareigūnams pavyko išvaikyti spiečių insekticidais ir muiluotu vandeniu. Afrikietiškosios bitės žudikės yra europietiškų bičių ir agresyviųjų jų giminaičių, 1956 metais įvežtų į Braziliją iš Afrikos žemyno, hibridas. Dvidešimt šešios šių hibridinių bičių kolonijos 1957 metais ištrūko į laisvę ir okupavo šiaurinę Lotynų Amerikos žemyno dalį. Per metus šios bitės gali nuskristi apie 480 km. Agresyviosios bitės pasiekė Texas valstiją 1990 metais.

Nuo jų įgėlimo mirė nemažai žmonių Argentinoje ir Kosta Rikoje. (ELTA)

***Žuvį sveika valgyti,** bet svarbu, kad ji būtų šviežia. Galima sužinoti taip: oda turi būti slidi, o panardinta į vandenį žuvis nusileidžia į dugną. Šaldytą filė galima kepti neatšildžius. Tačiau jei norite šaldytą filė virti, ar troškinti, atšildyti būtina; tai daroma ne gryname vandenyje, o įpylus į jį šlakelį pieno.

Jūros žuvies stiprų specifinį kvapą galima panaikinti pamirkant žuvį piene, įberus į jį maltų juodųjų pipirų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

		Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV		$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:				
JAV		$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:				
Oro paštu		$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu		$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu		$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu		$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**

Administratorius – **Valentinas Krumplis**

Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9630 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

- Ir netikintis į Dievą negali negirdėti bažnyčios varpų skambėjimo.

- Nuoskaudom pasaulis kaip amarais aplipęs, nuo ko pradėt juos gramdyt: nuo savęs ar kito?

Sovietiško tipo garvežys Naujosios Vilnios stotyje — tokie garvežiai traukė tremtinių ešalonus į Sibirą. Nuotr. **Prano Abelkio**

Į DARBĄ GRĮŽO IR POLITIKA

BRONIUS NAINYS

Ką tik per Lietuvą persiritus maloniai bangai, žymėjusiai vos ne trijų ketvirčių milijonų jos gyventojų grįžimą prie knygų į mokyklų suolus, pakilias nuotaikas lyg ir šalį stumiantis bei rūpestį keliantis, prasidėjo kitas sujudimas: po vasaros atostogų taip pat į savo suolus grįžo Lietuvos Seimas.

Nors „Lietuvos aido" rugsėjo keturioliktos įžanginio autorius, skiltininkas Vytautas Dubliauskas ir teigia, kad ši sesija būsianti paskutinė rami, nes būsimas kitas audrins artėjančių rinkimų įkarštis, tačiau kažin ar seimūnams taip gerai klostysis ir šioje sesijoje. Nors per atostogas purtydamiesi dėl sklypų jie ir „išsidūko", tačiau pirmieji jų pareiškimai rodo, kad grumtynėms kvapo dar užteks. O grumtis tikrai bus dėl ko. Vytautas Dubliauskas tame pačiame rašinyje primena, kad šiai sesijai pateikta svarstyti net 150 įstatymų bei kitų projektų, tarp kurių yra ir jautrus valstybės tarnautojų atlyginimų klausimas, nes tie atlyginimai, kartu su priedais ir premijomis, yra tiek išpūsti, kad daugumas Lietuvoje dirbančiųjų juos laiko jau net „nepadoriai dideliais". O „Kauno diena" neseniai taip pat įžanginiu nusistebėjo per nelyg autoritetinga valdininkų laikysena į juos besikreipiančių piliečių atžvilgiu, lyg jų paskirtis būtų ne žmonėms patarnauti, bet juos valdyti. Atrodo, kad dar šiais devintaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais sovietinių pomėgių neatsikratyta. O kam gi jų ir kratytis, jeigu niekas neverčia — juk tokia ponystė buvo, ir dar labai patogi. Vadiniesi socialistu, o gyveni ir elgiesi kaip tikras kapitalistas. „Kauno diena" teigia, kad dabar Lietuvoje yra 200,000 valdžios išlaikomų tarnautojų (kiti šaltiniai priskaičiuoja jų net iki 255,000), kurie, nepaisydami jau ir taip „nepadoriai didelių" savo atlyginimų, prašo algas dar pustrečio karto padidinti. O su padidintomis algomis didėja ir kyšiai. „Aš nerūkau" — jeigu kyšis per mažas. drebia valdininkas žmogeliui, siūlančiam kelis šimtus litų — rašo „Kauno diena" įžanginiame rugsėjo 9 d.

Todėl ir ne be reikalo Dubliauskas klausia, ar valdininkų atlyginimus sutvarkyti pavyks, nes gal ir ne dėl to, o gal iš dalies ir dėl to, daug konservatorių mano, kad biudžeto mažinti nereikia, bet sugriežtinti išrinkimą mokesčių. Tad šis klausimas, atrodo, numatytas svarstyti pirmiausia, gali tapti net labai audringas, nes prieštaringi vėjeliai pradėjo dvelkti naujam ministrui pirmininkui vos tik apie jį užsiminus. Pradiniai, žiniasklaidos patvirtinti, žinovų skaičiavimai minėjo biudžeto mažinimą net vienu milijardu litų, tačiau tuojau pat iš kai kurių konservatorių pasigirdo gana kietos priešingos nuomonės. Todėl naujų ministro pirmininko bei finansų ministro siūlymas buvo jau atsargesnis — 600 milijonų litų. Tačiau pasirodė, kad ir toks projektas pro seimūnus gali nepraslysti. Todėl Seimui pateiktas biudžeto mažinimo projektas siekia tik 450 milijonų litų, bet ir jo priėmimas dar abejotinas.

„Seimo pirmininko pavaduotojas Andrius Kubilius numato 'aistringą parlamentinės dramos sezoną', ypač svarstant projektus, susijusius su Mažeikių nafta" — rugsėjo tryliktą teigė ELTA. Atrodo, kad taip gali ir būti, nes šis, ilgai užsitęsęs, vis žadamas greitai baigti ir niekaip nepabaigiamas, projektas Lietuvos ūkiui gali būti ir palaima, ir didelė bėda. Žinoma, užsienio pinigai Lietuvai labai reikalingi, tačiau jie gali būti ir pavojingi. Nepriklausomybės pradžioje visos Lietuvos valdžios prašė, šaukė, maldavo užsienio milijonų, tačiau už juos nenorėdamos ir nežadėdamos nieko duoti. Net ir labai nedidelis užsienio verslininko noras į Lietuvos verslo pasaulį įsprausti tvirtesnę kojà iš pačių valdžios viršūnių išgirsdavo dar tvirtesnį šauksmą — neišparduosim jums Lietuvos, to nelaukit. Ir taip visos derybos baigdavosi.

Nors šiandien toks galvojimas gal ir dingęs, bet savam turtui nuo svetimųjų apsaugoti atsargumas dar visgi didelis. Gal ir gerai, ypač nepatyrusiems Lietuvos verslininkams, teisininkams bei politikams derantis su tokiu patyrusiu užsienio verslininku, o taip pat ir derybininku, kaip Williams International, atsargumo bei akylaus apsižiūrėjimo reikia. O dar daugiau jo reikia Seimui, keičiant įstatymus pagal Williams pageidavimus. Tai lyg ir kažkas nauja, net ir tarptautiniuose santykiuose, kai užsienio verslininkas nenori derintis prie valstybėje veikiančių įstatymų, bet reikalauja įstatymus priderinti prie jo užgaidų. Kažin ar čia jau toks lengvas uždavinys? Todėl ir jo svarstybos turi būti išsamios, išvados apgalvotos. Kad greitai galima prašauti pro šalį, liudija ir naujos vyriausybės iš naujo persvarstytos ir visiškai pakeistos kai kurios, jau beveik parengtos, sutarties dalys. Prie to „šūvio pro šalį" prisidėjo ir gandas, o gal ir tikrovė, apie galimą atsistatydinimą finansų ministro, atsisakančio Williams bendrovei valstybės vardu garantuoti milijardinę paskolą. Koks čia „triukas" galėjo būti? Garantuoti paskolą kažkokiai užsienio bendrovei valstybės vardu? Koks atsakingas valstybės pareigūnas drįstų tokias užmačias patenkinti? Kas pasidarys, jeigu ta bendrovė, pinigus pasiėmusi, „subankrutuos"? Kur tada ją berasi? O skolą mokėsi.

Taigi įstatymus prie sutarties derinti — Seimui uždavinys didelis ir sunkus. Todėl ir nestebėtina, kad jo vadovų nuomonės jau ir dabar griežtai skiriasi. Seimo pirmininko pavaduotojo Andriaus Kubiliaus nuomone, „Lietuva kartu su Williams gali įgyvendinti didžiulį ekonominės gerovės projektą, kuriame Lietuva iš Williams turės daug naudos... arba gali neįgyvendinti, ir Lietuva patirs didelį nuostolį..."

„O socialdemokratų partijos garbės pirmininkas Aloyzas Sakalas teigia, jog naujoji vyriausybė derybose su Williams prarado dar daugiau pozicijų negu ankstesnioji. Jei ankstesnes sandėrio su Williams sąlygas Sakalas pavadino nenaudingomis Lietuvai, tai dabartines — absoliučiai nenaudingomis". (ELTA 9.14)

Aišku, kad tie poliai Seime veiks priešingais magnetais. Kaip juos suderinti?

Opozicinė LDDP iškelia dar vieną sunkų uždavinį — krizinę Lietuvos ekonominę padėtį ir artimai sieja ją su biudžeto mažinimu. Jos vadovas Česlovas Juršėnas Seimui siūlo ieškoti skubių antikrizinių sprendimų. Jis kaltina valdžią vengimu atsakomybės, neveiklumu, nenoru pripažinti savo klaidų, nesistengimu jas taisyti. Dėl to, pagal Juršėną, didėja žmonių nusivylimas demokratija, Seimo partijomis. „Čia yra jų bėda ir, jeigu norit — visų mūsų tragedija", — teigia Juršėnas ir dar priduria — „Konservatoriai per šią rudens sesiją dažnai liks vienui vieni, net be krikdemų paramos... numatau jai sunkų, liūdną ir rūškaną rudenį".

Taigi Seimui reikės ir tą pagalį iš savo ratų ištraukti, kitaip vežimas iš viso nepajudės, ir kas tada bus iš tų pusantro šimto kitų įstatymų projektų? Tad šiai Seimo sesijai darbų tikrai užteks, iš tikrųjų — jų net ir per daug. Per daug įstatymų projektų, per daug bėdų, per daug viena kitai prieštaraujančių nuomonių, o jų per daug dėl to, kad per daug ir pačių Seimo narių. Kas nors turi ir apie tai pagalvoti, ir gal nedelsiant, dar prieš ateinančius rinkimus.

Ne vien tik Lietuvos, bet ir mūsų, JAV lietuvių, reikalai bus svarstomi tuo pačiu laiku ir tuose pačiuose rūmuose, nors su Seimo posėdžiais jie nieko bendra neturės. Rugsėjo 13 d. ELTA pranešė, kad „pirmadienį parlamento rūmuose pradėjo posėdžiauti bendra Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisija. Visą savaitę vykstančiuose posėdžiuose bus svarstomos kultūros, švietimo, ypač Pietryčių Lietuvoje, problemos, jaunimo ir vaikų reikalai, Lietuvos siekis tapti NATO nare, ekonominiai reikalai.

Žavu, ką čia ir bekalbėti — kultūra, švietimas, jaunimas, vaikai, žinoma, ir NATO. Kas be ko, kur gi Lietuva būtų pasidėjusi be tos komisijos ir ypač jos narių iš Amerikos, ją prie pat NATO durų privedusių. Tik gaila, kad Lietuva dar vis tų durų rankenos nesugrabalioja ir negali jų atidaryti, o misija tos didelės garbės lyg ir privengia. Bet tikėkim, kad vieną dieną ji neištvėrusi čiups, duris į NATO atidarys, ir visi būsime laimingi.

Smagu, kad komisijos nariai bendruomenininkai labai susirūpinę Pietryčių Lietuvos švietimu ir uoliai šoka į pagalbą Švietimo ministerijai, Vilniaus apskrities valdybai, Vilniečių sąjungai, mokytojų draugijoms ir kitoms šio krašto švietimu besirūpinančioms organizacijoms. Žinoma, visa tai tik šalia tiesioginių mūsų, JAV lietuvių, kultūros bei švietimo reikalų, kurie, kaip komisija turbūt mano, yra mažai verti, nes nei mūsų vyriausia lietuviško švietimo vadovė — JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė, nei taip pat vyriausia kultūrinės veiklos vadovė, koordinatorė — vykdytoja — JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė į tas svarbias svarstybas kviesta nebuvo vertos. Ir kam gi jas ten kviesti, ką jos žino, juodadarbės, nuo aušros iki tamsos plušdamos, kultūrinę veiklą, renginius bei lietuvišką švietimą organizuodamos? Posėdžiautojai rezoliucijų ir be jų iki ausų privarys. Tik kaip nepaprastai gaila, kad čia, Amerikoje, niekas nei komisijos posėdžiais, nei jų rezoliucijom nesidomi, niekas nežino, nei kas ta komisija yra, nei kam ji reikalinga, nei ką bei apie ką ji ten postringauja. Čia tik visi žinom, matom, vertinam, džiaugiamės Marijos Remienės kultūriniais, Reginos Kučienės švietimo darbais bei jų rezultatais. Ir dabar, komisijai Lietuvoje rezoliucijas rašant, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyko du Hamiltono lietuvių teatro „Aukuro" spektakliai, Čikagoje — Marijos Remienės pastangomis atgaivinto teatro premjera.

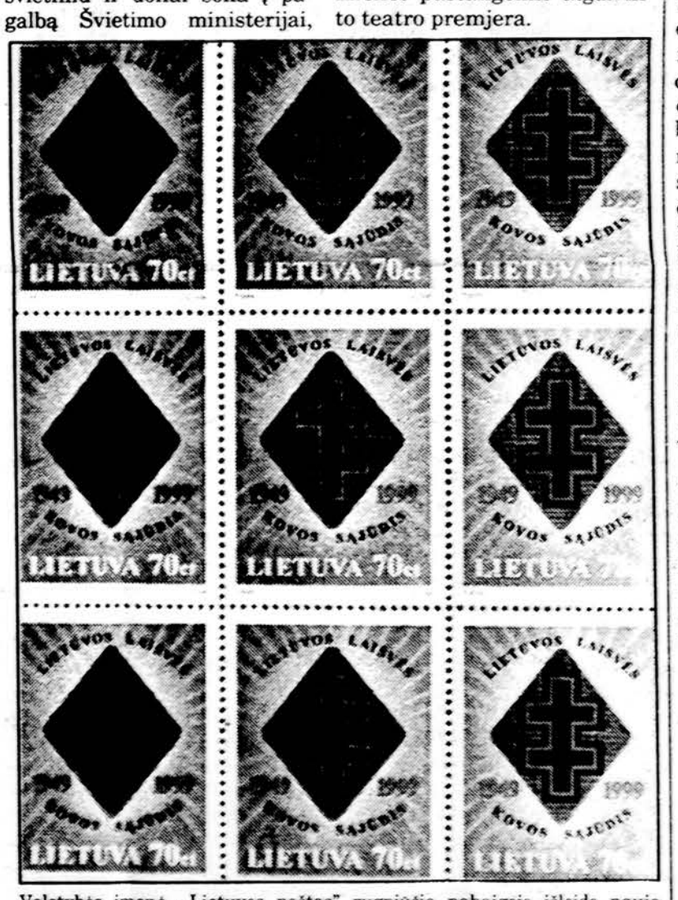

Valstybės įmonė „Lietuvos paštas" rugpjūčio pabaigoje išleido naują pašto ženklelį, skirtą Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio įkūrimo 50 m. sukakčiai paminėti. Ženklelio autorius — dail. Jokūbas Zovė. Nuotr. **Eltos**

Danutė Bindokienė

Rytojus kartais mėgsta apgaudinėti

Vienas dažniausiai girdimų užsienio lietuvių nusiskundimų — kad Lietuva nelabai domisi mūsų darbais, rūpesčiais ir apskritai gyvenimu. Net po beveik dešimties metų nepriklausomybės, kada jau buvo ir laiko, ir progų susipažinti su vadinamąja lietuviška išeivija, tėvynės žiniasklaidoje labai retai užtinkama platesnė ar dažnesnė informacija, ką veikia, kuo gyvena tautiečiai užsieniuose.

Antra vertus, nereikia per daug stebėtis žinių periodinėje spaudoje stoka. Jeigu kam dažniau tenka skaityti tenykštę periodiką, yra susipažinę su sensacingomis naujienomis, kasdien „puošiančiomis" jos puslapius. Kadangi užsienio lietuviai nelabai daug tokia veikla pasižymi, matyt, nebeįdomu apie juos rašyti, nes, kaip amerikiečiai sakytų, „neparduoda laikraščių".

Tačiau netikslu tvirtinti, kad Lietuva nesidomi užsienio lietuvių esama ar buvusia veikla. Vis daugiau ir daugiau į mūsų Atlanto pusę atvyksta istorikų bei kitų sričių mokslininkų, ieškančių medžiagos, sukrautos Amerikos lietuvių archyvuose, kurių galbūt žinomiausi yra — Alkos (Putnam, CT), Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje ir Jaunimo centre (abu Čikagoje). Pastarąjį — ir labai vertingą — archyvą, kurį specifiniu vardu dabar pavadinti šiek tiek kebliau, bent nebus išspręsti nesklandumai dėl jo priklausomumo JAV LB Krašto valdybai ar Lituanistikos tyrimų ir studijų centrui, kurio globoje archyvas sėkmingai keletą metų veikia. Vienaip ar kitaip, tose mūsų kraičio skryniose nuolat rausiasi mokslininkai (ar būsimieji mokslininkai) ir džiaugiasi atradę vis naujus lobius, padedančius jiems atlikti norimus darbus.

Kita vertus, vis daugiau ir daugiau mūsų organizacijų bei institucijų švenčia įvairias gyvavimo sukaktis, kurias nori paminėti atitinkamais leidiniais, kad ateitis jų visiškai neišbrauktų iš prisimintinų veiklos akimirkų sąrašo.

Ruošiantys sukaktuvinius leidinius neretai susiduria ne su medžiagos stoka, o jos netvarkingumu, ypač parašų po nuotraukomis trūkumais. Kadangi senieji organizacijų kūrėjai bei veikėjai jau išsijungę iš veiklos — vieniems pasitraukus į užtarnautą poilsį, kitų darbus užbaigus šaltajam amžinybės dvelkimui, jaunesnieji nariai yra priversti redagavimo darbą dirbti su beveik neįveikiamomis kliūtimis.

Archyvinė medžiaga, jeigu ji nėra gerai sutvarkyta, tiksliai sužymėta, yra beverte. Jau būtų geriau jos visiškai nepalikti, negu turėti dėžių dėžes nuotraukų, kuriose galbūt pažymėti svarbūs įvykiai su dar svarbesniais žmonėmis, bet be jokių užrašų: nuotraukas vartome, spėliojame, gal net vieną kitą asmenį atpažįstame, bet iš tikrųjų — kokia iš jų nauda?

Galima teisintis, kad visuomet trūksta laiko, juk organizacinė ar visuomeninė veikla mūsų tautiečiai užsiima tik atliekamu nuo kasdieninio darbo, nuo šeimos reikalų. Nors tokie pasiteisinimai yra parankiausi, bet vargiai nuramina žmones, į kurių rankas po dešimtmečio, dvidešimt metų ar dar ilgesnio laiko patenka tokia netvarkinga — sakytume, neužbaigta — archyvinė medžiaga ir būtina iš jos kažką išlasioti.

Kiekviena redakcija gali paliudyti nepasitenkinimą, kai atsiunčiamos nuotraukos, kuriose nesužymėtos visų esančiųjų vardai ir pavardės, nors nuotraukoje tėra nedidelis burelis žmonių. Arba surašytos tik pavardės su vardo inicialu. Ir kas gali atspėti ar J raide pažymi Joną, Julių, Juozą, Jokūbą, Joaną, Juliją, Juditą (kartais ir moterys jau pasirašinėja vyriškomis pavardėmis), ar dar kitą? O ką po daugelio metų darys istorikai, jeigu toje pačioje šeimoje buvo trys garsūs sūnūs, kurių visų vardai prasidėjo ta pačia raide? Kas galės pasakyti, ar tai Petras, ar Pranas, ar Povilas?

Jeigu žengsime žingsnį iš visuomeninio į asmenini-šeimyninį gyvenimą, susidursime su panašia padėtimi: daug nuotraukų, daug įvairių svarbių laiškų ir kitų detalių, bet nėra pačios svarbiausios informacijos: kas, kada, kur, kodėl? Kai šeimos tolimų dičtancijų estafetę teks tęsti ateities kartoms, ar veidas baigiančioje išblukti senoje nuotraukoje — be atitinkamo parašo — turės bent kiek vertės? Tai, ką seneliai bei tėvai brangino, kaupė, taupė, vaikai, o juo labiau vaikaičiai, tures išmesti į šiukšlių krepšį, nes jiems toji šeimos archyvinė medžiaga nieko nepasakos. Tad geriau pasilikime mažiau ir turimą medžiagą reikiamai sutvarkykime, sužymėkime!

KAIP AŠ BUVAU MINISTRU

Nr.22 ZIGMAS ZINKEVIČIUS Tęsinys

Čia daug sunkiau, negu valdyti Fondą
Ar Izraely sumedžiot Džokondą.
O gal parvežt iš užsienio patranką
Ir trinktelėti į Zigmučio langą?..
Oi nepalankūs šiandien Dariui vėjai!
Užtenka, ministerijoj pasisėdėjai.
O kerinti jaunystė nepatyrus
Švietimą išvedė į... tyrus.

Kas šio pamfleto autorius? Koks „Odės" tikslas? Gal norėta mane įspėti? Siekta supykdyti su Kuoliu? Sorošo (Atviros Lietuvos) fondo veiklą stebėjau, man ji ne visais atžvilgiais patiko: buvo remiami bemaž vien kosmopolitizmu dvelkiantys projektai, ignoruoti lietuvių tautiniai reikalai. Pakanka susipažinti su Fondo pompastiškai pristatyta 100-aja knyga „Dievo žaislas: Lenkijos istorija", tipišku beviltiškai pasenusios unijinės ideologijos veikalu, dabar brukamu mūsų skaitytojams. Matyt, ir aš Fondui buvau neparankus, nors prieš jį niekur nepasisakiau. Tarp kitko, po trijų mėnesių (1997.03.21) Kuolio organizuoti debatai „Švietimo reforma ir Lietuvos visuomenės kaita" — puolimas prieš mane, kuomet atsirado priešprieša „mes" ir „jūs" (žr. „Dialogas", 1997.03.28) — vyko būtent Atviros Lietuvos fondo patalpose. Tiek Kuolys, tiek jo bendrininkai Fondą visą laiką garbino, buvo su juo artimai susiję. Daugiau priežasčių pykti ant manęs turėjo eldėdėpistai, jau vien dėl mano griežto nusistatymo prieš partinių diplomų galiojimą, be to, bolševikinio mąstymo žmonės bijojo tautinės mokyklos atgimimo.

Tokios mintys tada mane apniko. Į iškeltus klausimus neturėjau atsakymo. Galop nutariau nekreipti dėmesio. Ir be reikalo. Greit paaiškėjo, kad Kuolys man iš tikrųjų rezgia pinkles.

1996.12.20 mokytojų laikraštyje „Dialogas" pasirodė prieš mane nukreiptas Kuolio straipsnis, kuriame buvau kaltinamas visomis galimomis „nuodėmėmis": esą nutraukiu švietimo reformą, kuri buvo iki tol vykdyta (kieno vykdyta? LDDP valdžios laikais vykdyta?), į mokyklas įvedu archaišką lietuvybę (ar lietuvybė gali būti archaiška?), nepaisau rinkiminės krikščionių demokratų programos (iš tikrųjų laikiausi Vyriausybės programos) ir t.t. Aš tuomet dar nebuvau nė pradėjęs dirbti. Buvo praėję visai nedaug laiko nuo Ministerijos perėmimo, per kurį dar nespėjau net susipažinti su esama padėtimi. Apie kokį nors tos padėties keitimą negalėjo būti ir kalbos. Kuolys puolimą pradėjo aiškiai per anksti ir tuo pats save demaskavo.

Vėlesniuose straipsniuose jis visą laiką plėtojo iš esmės tas pačias puolamąsias mintis. Jos buvo iš naujo kartojamos didžiųjų dienraščių vedamuosiuose, pvz., „Laiko ženklai" 1997.09.19 „Lietuvos ryte". Puolimo tonas vis įžūlėjo. Buvo žongliruojama visokiais kaltinimais nenurodant nė vieno konkretaus fakto, nes tokių nebuvo. Kaltinimai nieku neparemti, be jokių įrodymų. Iš tikrųjų tai buvo šmeižtas. Štai kelios būdingesnės straipsnių antraštės: „Švietimo ministerijoje padėties pabloginti jau nebeįmanoma" („Veidas", 1997.09.20-26, „Dialogas", 1997.09.26), „Švietimas atsidūrė krizėje" („Lietuvos rytas", 1998.01.23), „Z. Zinkevičiaus „švietimo reforma" priėjo liepto galą" („Respublika", 1998.01.24), „Skersvėjai švietime" („Kauno diena", 1998.02.02) ir pan.

Sensacijų ieškanti spauda (suprantama, ne visa) mano atžvilgiu buvo aiškiai negeranoriška. Matyt, tam būta kažkokių giluminių priežasčių. Išankstinį neigiamą nusistatymą prieš mane rodo, kad ir toks pavyzdys. Birželio 30 d. gavau faksu „Veido" darbuotojos Jonės Kučinskaitės klausimus, tarp kurių buvo labai tendencingų ir klaidinančiai suformuluotų. Pateikiu kelis iš jų su mano nusiųstais atsakymais:

Klausimas: Kaip pakomentuotumėte Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto bei Švietimo tarybos teiginius, kad švietimo ministras susirinko prastą komandą, dėl to ministerija dirba prastai ir skandalingai?

Atsakymas: Oficialiai pareikštų tokių teiginių neteko girdėti. Tai gali būti tik atskirų asmenų nuomonė. Beje, Švietimo taryba dar nė nepradėjo savo darbo.

Klausimas: „Veidas" turi duomenų, kad į Ameriką Pasaulio lietuvių bendruomenės kvietimu Jūs kartu su savo dukra vykote ne už bendruomenės, bet už ministerijos pinigus. Kaip tai pakomentuotumėte?

Atsakymas: „Veido" duomenys klaidingi. Tai melas. Mano dukra į Ameriką su manimi nevyko ir ten iš viso niekada nėra buvusi. Bilietą man kelionei atsiuntė Amerikos lietuviai, jie ten mane ir išlaikė. Įdomu būtų žinoti, iš kokių šaltinių „Veidas" gavo šį šmeižtą.

Klausimas: Ar ne per brangiai ši kelione kainavo mokesčių mokėtojams (biudžetui)?

Atsakymas: Nieko nekainavo.

„Veido" redakcija nei šių klausimų, nei mano atsakymų ištisai neišspausdino. Vietoj to pasirodė piktas straipsnis su nemažiau tendencingu pavadinimu: „Ministrui patinka žodis „reforma", bankininkai bei komjaunuoliškos akcijos" („Veidas", 1997.07.05), kur lyg tarp kitko užsiminta ir šiais klausimais.

Panašių pavyzdžių galėčiau nurodyti nemažai. Spaudoje pasirodė daugybė visokių netikslumų. Dabar man tik nusistebėjimą ir juoką kelia kai kurių žurnalistų paskleistos nesąmonės apie mano šeimą ir artimuosius. Antai anūkėlę Mildą „pakrikštijo" Monika, dar pasendino dvejais metais, apie kitus šeimos narius irgi visokių nesąmonių prirašė.

Ypač atkakliai buvau puolamas didžiųjų dienraščių — „Lietuvos ryto" ir „Respublikos", nekalbant jau apie dviejų partinių diplomatų turėtojos „pedagogės" Elenos Tervidytės redaguojamą „Dialogą", kuris tapo pagrindiniu Kuolio ruporu, klaidinusiu mokytojus.

Ilgainiui Kuolys su savo puolimais taip plačiai užsimojo, jog ėmė kaltinti ir įžeidinėti ne tik mane, kitus Ministerijos vadovus, bet ir visus jos darbuotojus, naudodamas tokius apibendrinimus, kaip „isteriška būsena ir ministerijoje, ir visame švietime" (iš tikrųjų jokios isterijos nebuvo) ministerijoje jau seniai suirutė" (iš tikrųjų visi skyriai dirbo normaliai), „ministerijoje dabar vyrauja tikras chaosas" (nebent Kuolio vaizduotėje) ir pan. (Bus daugiau)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

DRAMINIS ŽMOGAUS BUVIMAS

pagal „Tėve mūsų" maldą

KUN. VYTAUTAS BAGDANAVIČIUS, MIC

Kai išryškinome žmogaus veikimo glaudų ryšį su Dievo tikslais, pasilieka pavojus žmogaus buvimą suvokti, kaip absoliutų gėrį. Kad to neįvykty, „Tėve mūsų" malda nepalieka be dėmesio ir tai, jog žmogus nėra absoliutus gėris, nes jis tebėra laisvas nusikalsti Dievui. Dėl to jis šioje maldoje prašo Dievo savo nuodėmių atleidimo.

Toje pačioje savo prigimtyje žmogus nėra uždaras, nes pasilieką galimybė, kad jis būtų gundomas. Ir žmogaus gundymas taip pat yra žmogiško buvimo dalis, kuri išplaukia iš galimybės pačiam pasirinkti tarp to, kas gera ir kas bloga. Ta žmogaus būklė yra tokia tragiška, kad pats blogio principas gali būti veiksniu, pakreipiančiu žmogų blogio kryptimi. Ši galimybė žmogaus gyvenimui yra tokia pavojinga, jog „Tėve mūsų" maldos autorius rado reikalą žmogui siūlyti melsti Dievą, kad Dievas jį išgelbėtų nuo pikto. Taigi, jei drįsome sustoti „Tėve mūsų" maldoje prie tokių idėjų, kurios žmogui suteikia tam tikra prasme toli siekiančio panašumo į Dievą, mes turime sustoti ir prie to žmogaus bruožo, kuriuo žmogus pasilieka nuolatinėje kovos būklėje. Ir dėl to žmogaus gyvenimas yra tragiškas.

Tačiau susitikdami su pagunda žmoguje, neišvengiamai susitinkame su Dievo vaidmeniu šioje srityje. Mes meldėmės „Nevesk mus į pagundą". Bet, kad Dievo nepadarytume pačiu gundytoju, mums siūloma melstis šitaip: „Neleisk mus gundyti". Ir viena, ir kita formulė savyje turi tiek, kad gundymo problemos mes negalime svarstyti, nuošaliai nuo jos palikdami Dievą. Dievas su šia problema jungiasi tuo būdu, kad žmogų yra padaręs laisvu ir dėl to prieinamu piktoms jėgoms nukreipti jį nuo santykio su Dievu. Tačiau, kai žmogus kreipiasi į Dievą, prašydamas jo pagalbos kovoje su pagundomis, tai tuo pačiu jis Dievo visagalybę prieš pagundas formaliai pripažįsta. Ir kai žmogus prašo Dievo pagalbos prieš pagundas, jis tuo pačiu neišsižada, kad jis yra laisvas Dievo bendradarbis.

Pareiškimai, kuriuos žmogus daro „Tėve mūsų" maldoje, nėra tušti. Tai Dievas žino geriau negu mes patys, kurie tuos pareiškimus darome. Jis žino, kad žmogus gali tų pareiškimų nedaryti. Jeigu žmogus tuos pareiškimus daro, tai atlieka savo paties apsisprendimu.

Tai ir yra skirtumas, kaip mes savo pareiškimus Dievui vertiname, ir kaip Dievas juos vertina. Jis, labiau negu mes patys, žino, kad jie yra autentiška paties žmogaus išraiška. Tik šitokiu būdu žmogus pasirodo, kad jis gali būti tinkamas kartu su Dievu amžinai gyventi. Išgyvenęs kovą kaip savo paties kovą, jis kaip savaimingas veiksnys, atsistoja šalia Dievo.

Nuodėmių atleidimo prašymas yra svarbus laisvos būties bendravimas su Dievu būdas. Tas prašymas turi savyje kažką labai aukšto, išeinančio anapus individualios žmogaus būties supratimo. Nuodėmių atleidimo prašymas yra kartu savo nuodėmingumo pripažinimas. Pats būdas, kaip žmogus šį prašymą pateikia, viršija vien natūraliai suprastą žmogiškumą. Čia žmogus prašo savo nuodėmių atleidimo, pagrįsdamas savo prašymą tuo, kad ir jis pats yra nuodėmių atleidėjas. Ar tai ne per didelė žmogaus drąsa, nurodyti Dievui savo paties pavyzdį, kad ir jis yra atleidėjas tų nusikaltimų, kuriuos kiti žmonės jam padaro? Antra vertus, šiuo nurodymu besimeldžiantis žmogus netiesiogiai pripažįsta, kad ir jis pats turi savyje kai ką dieviška.

Kadangi šis maldos prašymas yra žmogui pasiūlytas paties dieviško asmens, tai jis liudija, kokį aukštą požiūrį apie žmogų turi Dievas. Tiesa, kad žmogus yra laisvas ir kad, savo laisve pasinaudodamas, jis gali nusikalsti Dievui, bet, šalia to, šioje maldoje iškyla tokia žmogaus galia, kuri žmogaus, kaip kūrinio, uždarumu nėra išaiškinama. Taigi žmoguje yra tokios galios, kuri panaši dieviškam gėriui.

Žmogaus prašymas atleisti jam nuodėmes mums sako, kad žmogaus saugumas nėra jo paties rankose. Kai kam gali kilti klausimas, kodėl šioje maldoje nesiūloma žmogui prašyti, kad Dievas laimintų jo pastangas, kuriomis jis rūpinasi save išlaikyti? Tačiau „Tėve mūsų" maldoje žmogaus išlaikymas yra pavedamas pačiam Dievui. Ir tas savęs išlaikymo prašymas maldoje išreiškiamas labai egzistencialiu būdu: „Kasdieninės mūsų duonos duok mums Viešpatie". Taigi žmonijos gyvenimas ir jos išlikimas nepriklauso vien nuo sėkmės ar nesėkmės ekonominėje sistemoje, kurioje jis dalyvauja. Žmonijos išlikimas priklauso nuo Dievo. Dėl to žmogus turi teisę kreiptis į Dievą savo išsilaikymo reikalais.

Tokius svarstymus apie žmogų leidžia mums daryti Kristaus pasiūlyta malda. Ši malda yra kreipinys į Dievą. Bet ji yra malda paties žmogaus, kuris nėra atitrūkęs nuo savo istorinės slinkties žemiškume, kuriame jis gyvena. Ši malda iš tikrųjų yra mūsų pačių malda. Dėl to ji verta apmąstyti, mums patiems prieinamomis, mūsų žmogiškojo galvojimo priemonėmis.

---

* **Elektrėnai.** Rugpjūčio 22 d. per titulinius Marijos Kankinių Karalienės atlaidus, pasibaigus iškilmėms bažnyčioje, ties Elektrėnais, už Kaunas - Vilnius magistralės žiedo, dešinėje pusėje buvo pašventintas šv. Mykolo Arkangelo kryžius, skirtas Didžiajam 2000 metų jubiliejui. Atlaidų išvakarėse Elektrėnų Marijos Kankinių Karalienės bažnyčioje giedojo Kaišiadorių vyskupijos chorai.

* **Marijampolė.** Rugpjūčio 14 d. vyskupas J. Žemaitis, MIC, pašventino Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių vienuolijos naujus slaugos namus, kuriuose ketinama apgyvendinti vyresnio amžiaus globos reikalingas šios vienuolijos seseris. Ta proga per šv. Mišias slaugos namų koplyčioje į naujokyną buvo priimtos keturios kandidatės.

Paukutuvėnai — šeimų stovykla. Vaikai klausosi brolio Pauliaus. Nuotr. **J. Pauliukonytės-Gentlesk**

KRETINGOS JAUNIMO VEIKLA

Kretingos pranciškoniškojo jaunimo tarnyba, šiuo metu vienijanti daugiau nei pusę šimto narių ir kelis kartus daugiau bičiulių, savo veiklą plėtoja nuo 1995 metų. Nuo šių metų pradžios leidžia laikraštėlį „Tik ėjimas", ir vykdo keletą projektų. Vienas iš jų — ciklas „Vakarai", kurie rengiami Kretingoje. Jų metu kviečiama mąstyti apie kūrybą, stebint šokio, dainos, teatro, poezijos kūrėjų darbo vaisius. Tokių vakarų nuo praėjusių metų spalio mėnesio iki dabar buvo surengta net 32.

„Muzikinės oazės" projektas apėmė įvairių koncertų organizavimą. Tarnybos iniciatyva Kretingoje koncertavo grupė „Airija", iš Vokietijos „Agnus Dei" bendruomenės atvykusi krikščioniškosios muzikos grupė „Sarah", dainininkas iš Italijos Marco Tavola ir daug koncertuotojų iš įvairių Lietuvos miestų.

Birželio mėn. per Šv. Antano Paduviečio atlaidus Kretingoje broliai pranciškonai su pranciškoniškuoju jaunimu ne tik vedė konferencijas gausiai susirinkusiems klausytojams, šventė Mišias, linksmino ar linksminosi, bet ir evangelizavo miesto aikštėje ir turguje.

Vasarą Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba organizavo įvairias stovyklas, kurias finansiškai parėmė Lietuvių katalikų religinė šalpa, Valstybinė jaunimo reikalų taryba, Tautinių mažumų fondas, Kultūros ministerija, įvairios bendrovės ir privatūs asmenys.

Liepos mėn. šeimos su vaikais stovyklavo Pakutuvėnuose, kur iš visos Lietuvos suvažiavo apie 500 asmenų. Stovyklos konferencijų tematika apėmė evangelinio atsinaujinimo ciklą bei mąstymus apie vyro, tėvo pašaukimą, jo vaidmenį šeimoje ir visuomenėje. Konferencijas vedė broliai pranciškonai. Taip pat buvo surengta stovykla Karaliaučiaus vaikams Pagėgiuose.

Liepos 30 d. Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba prisidėjo rengiant Telšių vyskupijos dienas „Kristus vakar, šiandien, visada" Plungėje, kur broliai pranciškonai vedė konferencijas. Jaunimas dalyvavo diskusijų grupėse, dalijosi mintimis, kaip pritraukti jaunimą gausiau dalyvauti tokiuose renginiuose. Rugpjūčio gale Pakutuvėnuose prieš naujuosius mokslo metus vyko rekolekcijos studentiško amžiaus jaunimui, kurias pravedė broliai pranciškonai.

BŽ, 1999, Nr. 16

NORIAI PRIIMKIME IŠ VIEŠPATIES RANKŲ...

„Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane — nevertas manęs" (Mt 10, 38)

Kas iš mūsų neturi vienokių ar kitokių kryžių? Kai kam šeimoje kryžius, kam kaimynai kryžius, kai kam, pagaliau, savo paties nesutramdomų potraukių kryžius, pavyzdžiui, pamėgtas stiklelis ar kas kita.

Kai kam tenka nešti sunkų ligos kryžių. Skausmai kartais veria iki pat kaulų smegenų, paliečia kiekvieną, net ir mažiausią nervą. Ilgos, nuobodžios dienos, pilnos nerimo naktys. Vienuma. Visiškas bejėgiškumas. Kartais savaites, mėnesius, metus tenka būti prirakintam prie patalo. Nei pasijudinti pačiam, nei pavalgyti... Baisi našta sau ir kitiems. Tai baisus ligos kryžius: čia didesnis, čia mažesnis, bet vis dėlto kryžius. Kaip vertinti šitą kryžių? Kaip jį pakelti? Kaip išnešti kantriai iki galo?

Liga kūno akimis vertinama vienaip, dvasios — kitaip.

Ne vienas, nei krikščionis, bus nustebintas klausimu: kas yra liga — blogis ar gėris? Ar galima taip klausti, pagalvos kai kas — juk čia negali būti jokios abejonės.

Nuo to, kaip bus žiūrima į ligą, daug priklausys ir jos įveikimas. Būnant sveikam tai svarbu suprasti, kad, sutikus ligos kryžių, būtų galima rimtai ir nuolankiai jį nešti.

Draugo laukiama apsilankant — visada esame pasiruošę su džiaugsmu jį priimti, ilgimės jo, o priešo vengiame, tiesiog nenorime jo matyti nei į savo namus priimti. Tai natūralūs mūsų prigimties linkimai, kuriuos ne kartą reikia apvaldyti norint būti Kristaus mokiniu, Jo kryžiaus nešėju. Jeigu į ligą žiūrima kaip į savo priešą, bus labai sunku ją sutikti, sunku pakelti — gali net jėgų pritrūkti.

Žiūrint kūno akimis, liga yra blogis, priešas, besikėsinąs į tai, kas kūnui yra brangiausia — sveikatą, gyvybę. Į pačią ligą savyje niekas negali žiūrėti kaip į gėrį, kurioje, anot psalmininko, „Iš visų pusių daužo bangos grėsmingos, pražūtingieji srautai baugina"...

Visai kitaip liga atrodo žiūrint į ją dvasios akimis. Dievo Apvaizdos planuose liga turi tikslą mumyse išugdyti aukštesnį malonės gyvenimą arba jį praturtinti, sugrąžinti, jeigu jis buvo prarastas. Tad, dvasios akimis žiūrint, liga yra gėris, mūsų draugas, tai Dievo gerumo ir meilės ženklas mums, tai Dievo aplankymas, tai Jo malonė.

Pas vienus aukštus, didelio miesto ponus, ateina svečiai. Labai nuoširdžiai ir draugiškai šeimininkas rodo turimas gausias paveikslų, meno kūrinių kolekcijas. Svečiai žiūri, stebisi, grožisi, dalijasi įspūdžiais, šnekučiuojasi. Pagaliau, pabuvę jie jau nori išeiti, bet šeimininkas sulaiko ir sako: „Dar kai jo jūs nematėte mano namuose — tai mūsų tylios, mažos šventovės". Jis nuveda svečius į nuošalų kambarį, praskleidžia uždangą, ir svečiai pasijunta stovį prie ligonės lovos. Išbalus, bet pilnu paguodos ir ramybės žvilgsniu guli ji baltame kaip sniegas patale. „Tai mano duktė, — pristato ją šeimininkas. — Nuo penkiolikos savo gyvenimo metų ji yra suparalyžiuota ir serga. Jau beveik 25 metai, kai ji guli ligos patale ir kenčia. Bet ji yra mūsų namų palaima. Tai mūsų tyli, miela šventovė. Čia mes visi iš naujo mokomės kantrybės. Tai mūsų palaima".

Dievo palaima ir malonių šaltiniu liga tampa tik tada, kai ji priimama iš Dievo rankos ir kantriai pakeliama.

„Tikroji krikščiono būklė yra liga", — sako gilusis prancūzas mąstytojas Paskalis. „Tai nereiškia, — aiškina Fiorsteris, — kad krikščioniu tegalime būti tik sirgdami, bet tai reiškia, kad tiktai kentėdami ir būdami silpni turime puikios progos stipriausiai pareikšti savo sielos galybę. Esant skausmuose ir vienumoje, nepaisant nieko, kas tiktai bus, galima rinktis tik viena iš dviejų: arba visai paskęsti neramume, nekantrybėje, arba išėjus iš savo suirusio asmens iš aukštybių ramiai žiūrėti į savo likimą, atsiduodant dieviškai Apvaizdai. Tas ramus kentėjimas yra pirmasis tobulybės laipsnis, pasiekiamas ligonio kambarėlyje. Bet kas išdrįsta praktikuoti, tas netrukus pastebi, kad tas pirmasis pakilimas virš ligos yra didi vertybė. Tai pirmasis pašventinimas, įvadas į visą neišsemiamą Kristaus sekimo paslaptį". Ligos metu ramus žvilgsnis ir pasekmių priėmimas iš Dievo rankų — tai sekimas Kristumi, kuris tobuliausiai vykdė dangiškojo Tėvo valią.

„Taip, aš kentėčiau ir dar daugiau galėčiau pakelti, bet kodėl kiti turi dėl manęs kentėti... artimieji, vaikučiai. To negaliu pakelti". Arba: „Kodėl mane Dievas taip apleido ligoje? Bepigu būtų kur ligoninėje, aprūpintam vaistais sirgti, o dabar... — visų užmirštam, neprižiūrimam, varge, skurde, neturte, neturint galimybės pasikviesti gydytoją". Arba: „Niekai būtų sirgti, jeigu nesusitrukdytų darbas. Dabar taip daug svarbių reikalų yra. Koks nepatogumas".

Daugybė: kodėl, kodėl, jeigu... Ir tai kiekvienoje ligoje. Reikia išbraukti visus tuos „kodėl". Čia ir yra tobulumas priimti ligą iš Dievo rankų tokią, kokią Jis siunčia, tomis sąlygomis, kuriomis tenka sirgti be jokio „kodėl".

„Esama ir tokių, — sako šv. Pranciškus Salezietis, — kurie noriai pakentėtų kokį nors vargą, nesmagumą, bet ne visą, tik jo dalelę, sakydami, kad ligoje skausmų nebijo, bet nerimauja dėl to, kad neturi kuo gydytis ir savo liga kitiems sudaro nemalonumų. O aš tau sakau, kad ligoje ne tik reikia pakentėti, bet tą kančią, kurią Dievas siunčia, aukoti Dievui su visais nepatogumais ir su visomis ligos pasekmėmis".

Ligoje visiškas atsidavimas Dievo valiai yra didžiausių nuopelnų laimėjimas, tikroji krikščionio būklė, kaip sako Paskalis.

„Dievui labiau patinki, kai ligoje atsiduoti Dievo valiai negu būdamas sveikas atlieki daugybę gerų darbų", — sako šv. Jonas Auksaburnis.

Tad neškime ligos kryžių ir ligą priimkime kaip Dievo Apvaizdos dovaną.

Pasitikėjime Viešpačiu — laimėjimas didžiulis!

XXI amžius, 1999 m., Nr. 57

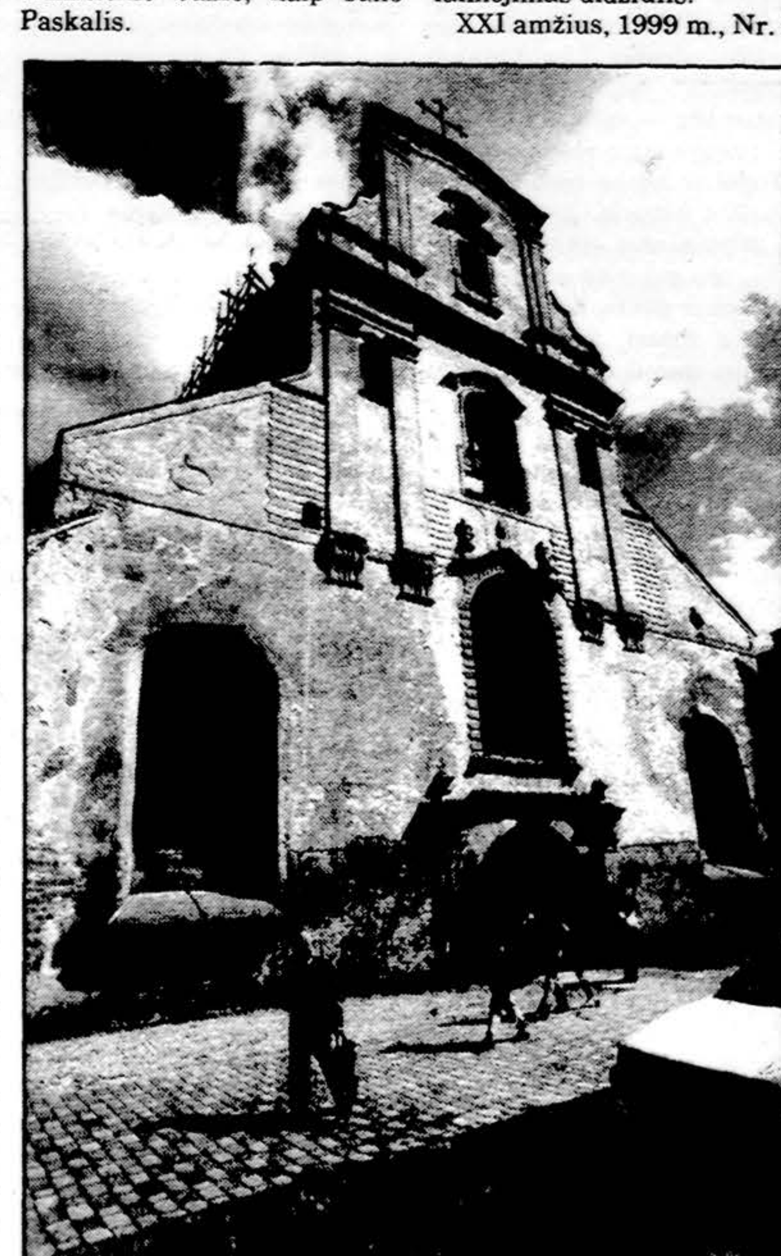

Š.m. rugpjūčio 15 d. atšventinta, nors dar nebaigta remontuoti, Švč. M. Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia Vilniuje. Nuotr. **Eltos**

ŠKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Jeigu senatvėje ar negalioje jūs norite globos ne senelių namuose, bet jaukioje šeimyninėje lietuviškoje aplinkoje, turėti atskirą kambarį, lietuvišką maistą, lietuvišką spaudą ir knygas, sutaupyti sunkiai uždirbtus dolerius, skambinkite **Apolonijai, tel. 708-387-2067** ir pasitarkite.
9/630

Home Health Care Intl. Agency
ieško 3 moterų ir 2 vyrų prižiūrėti vyr. amž. žmones. Reikalinga anglų k., kantrybė, atjautimas, vairuotojo leidimas ir patirtis.
Skambinti Phil,
tel. 414-763-2615.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
offc. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L.STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

DISPATCHER
Fast growing trucking co. seeking multilingual individual for driver manager position. Fluency in English a must. Should be self-motivated & fast learning. Computer skills and trucking background preferred but not required. Send resume to:
MC KAY LOGISTICS CORP.
175 E. Hawthorn Parkway
Vernon Hills, IL 60061.

JANITORS
Positions now available at O'Hare airport. Full time positions 1st, 2nd and 3rd available. Will train. Apply in person, **Scrub, Inc. 5251 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60630 or call 773-286-5115.**
9/742

Skubiai išnuomojamas
2 mieg. butas
Hickory Hills, IL.
Tel. 708-728-0208.
9/728

Paremkite DRAUGĄ ir Laimėkite bilietus į Vilnių
skrydį parūpino SAS
Vardas ______
Adresas ______
Telefonas (____) ______
AUKA 1 dol.
Galima įsigyti ir daugiau bilietų. Iškirpkite atkarpėlę, pažymėkite kiek bilietų norite, ir siųskite su atitinkama aukos čekiu.
____ bilietų $____
Laimingasis bilietas bus traukiamas DRAUGO pobūvyje, 1999 rugpjūčio 26 d.
DRAUGAS 4545 W. 63rd ST, CHICAGO, IL 60629

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

GRŪTO PROBLEMA

Tikriausiai jau visi esame skaitę gausias nuomones apie šiuo metu Lietuvoje iškilusį klausimą, ryšium su Grūto mišku Dzūkijoje. Kartais reiškiamos vienos kitoms priešingos „karštos" nuomonės. Panagrinėkime faktus.

Sovietinės okupacijos metais įvairiose Lietuvos vietose, viešpataujančios komunistų partijos ir jai klusnios administracijos noru buvo pristatyta eilė paminklų komunistų žymūnams pagerbti ir paminėti. Didžiausia jų dauguma, tai aukšti okupacinės valdžios pareigūnai, daugiau ar mažiau pasižymėję Lietuvos laisvės priešai. Jų tarpe nerandame nei vieno, Lietuvai ir lietuvių tautai bent nežymiai palankesnio ar žmoniškesnio.

Kiek tuose visuose „stabuose" yra istorinės ar meninės vertės? Istoriniai, tai vienos iš žiauriausių, utopiškiausių visuomeninio gyvenimo sistemų vykdytojai, kuriems buvo svetimos pagrindinės žmogiškojo orumo, laisvės sąvokos. Tai žmonės, kurie į istoriją įeis kaip žmonijos gėda. Kodėl Lietuva turi būti vieta, kurioje „įamžinamas" jų buvimas ir „nuopelnai"?

Apie tų „stabų" meninę vertę kalbėti net netenka. Tai paprasčiausi „socialistinės realybės" griozdai. Jų meninė ar istorinė vertė yra lygi nuliui.

Dabar kyla klausimas: Lietuvos nepriklausomybės atstatymo momentu, kieno nuosavybėje buvo šie „stabai?" Kieno nuosavybėje jie liko, juos nuėmus nuo pjedestalų? Buvo minima spaudoje, kad jie bus perduoti Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centrui. Jei taip buvo padaryta, kaip jie atsidūrė dabartinio savininko rankose? Kokiomis sąlygomis? Jas pridera peržiūrėti moraliniu ir tautiniu atžvilgiais.

Tiems „stabams" Lietuvoje nevieta. Kaip jų atsikratyti?

Paskelbti viešą jų išpardavimą, su sąlyga, kad jų pirkėjas juos iš Lietuvos išsivežtų, arba, metalinius atiduoti metalo tirpykloms, akmeninius paversti akmens skalda.

Jeigu jau būtų apsispręsta Grūto „parko" nenaikinti, jo lankymą apkrauti dideliu mokesčiu, kurio pajamas panaudoti partizanų šeimoms šelpti. „Parko" atidarymą atidėti iki Rusijoje ir Izraelyje bus atidaryti panašūs parkai, kuriuose bus atidengtos Adolfo Hitlerio ir kitų nacių statulos.

Vytenis Statkus
North Riverside, IL

Tarybinio laikotarpio „didvyrių" skulptūros iš Kauno pakeliui į Grūto parke kuriamą joms „šventovę". Nuotr. **Eltos**

MINTYS PO TEISMO

Perskaitęs J. Janušaičio korespondenciją iš Daytona Beach, FL., tilpusią „Draugo" rugpjūčio 19 d. laidoje, be galo nudžiugau patyręs, kad (cituoju): „...JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų tarybos ilgai trukusi teisme byla su Clevelando 'Sodybos' patikėtiniais pagaliau baigėsi".

Aišku, kad po susirėmimo abi pusės nukentėjo finansiškai. Aišku, kad kaltinusioji pusė nukentėjo prestiziškai. Taip pat aišku, kad padavusieji teisman turi jaustis „lyg musę kandę".

„Sodybos" patikėtiniai skolas moka iš savo kišenių. LB valdyba turėtų pasekti jų pavyzdžiu ir nenaudoti iždo lėšų, sudėtų daugelio prieš tokius teismus nusistačiusių.

Yra dar kita išeitis, tai LB Krašto valdybai visą abiejų pusių finansinę atsakomybę pasiimti ant savo pečių, kaip „pakūtą" už pasikaršėiavimą ir pernelyg išaugusią ambiciją. Gal tokia pamoka paragins veikėjus ateityje pasinaudoti mūsų pačių Garbės teismais. Būtų pigiau, greičiau ir patriotiškiau.

Vis dėlto keista, kad JAV LB Krašto valdyba apie šios bylos panaikinimą nepraneša savo apylinkėms oficialiu raštu.

Zigmas Grybinas
O'Fallon, IL

LAIKAS SUSIPRASTI

Ačiū Antanui Dundzilai už iškeltą mintį („Draugas", 1999.8.20) dėl Lietuvos pilietybės a.a. amb. Stasio Lozoraičio našlei Danielai Lozoraitienei. Stebimės, kad pilietybė jai nebuvo anksčiau suteikta, ir pritariame, kad tai turėtų būti padaryta artimoje ateityje. Praėjus penkeriems metams po ambasadoriaus mirties, šiais metais perlaidojus Stasio Lozoraičio palaikus Lietuvoje, 1999 m. labai tiktų suteikti Danielai Lozoraitienei Lietuvos garbės pilietybę. A.a. amb. Stasio Lozoraičio artimas draugas, dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, dažnai lankydavosi Lietuvos ambasadoje Vašingtone bei Lozoraičių namuose Romoje. Jis matė ir puikiai supranta, kaip abu Lozoraičiai rūpinosi Lietuvos reikalais ir su pasišventimu dirbo Lietuvai. A.a. amb. Stasio Lozoraičio, kad ir simbolinė pensija, tikrai priklauso jo našlei, nesvarbu, kas ji bebūtų, nesvarbu, kokios pilietybės. Daniela Lozoraitienė visuomet rėmė labdarą ir kitus svarbius užmojus Lietuvoje, ir tebedaro tai dabar. Nėra abejonės, kad ta nedidelė ambasadoriaus pensija vėl sugrįžtų į Lietuvą jai naudingais keliais.

Teresė ir Algimantas Landsbergiai
Upper Marlboro, MD

SAVIŽUDYBĖS — TARYBINIS PALIKIMAS

Kad ir kažin kaip nenorėtum kalbėti apie šią Lietuvos votį, atrodytų, lyg norėtum paslėpti ylą maiše. O ylos paslėpti maiše dar niekas nesugebėjo!

Savižudybė paprastame gyvenime laikoma nenormaliu reiškiniu. Juk žmogus ateina į šį pasaulį ne tam, kad atimtų sau gyvybę, bet kad galėtų pasidžiaugti gyvenimu ir surasti jame sau laimę. Bet ne visada taip esti. Vieniems gyvenimas — „rožėmis klotas", o kitiems — „ašarų pakalnė".

Pastarąją grupę sudaro žmonės, kurie savo gyvenime nemato nieko šviesaus ir nesitiki geresnės ateities, praranda norą gyventi ir vienintelė išeitis — savižudybė!

Lietuvoj atstačius nepriklausomybę, žmonės tikėjosi naujo, geresnio gyvenimo. Tokios viltys išsipildė, deja, ne visiems. Didžioji dalis gyventojų vis nesulaukia geresnės ateities — gyvena skurdžiai ir nesitiki sulaukti ko geresnio.

Vidutiniškai pasauly 100,000 gyventojų tenka 26 savižudybės, o Lietuvoj — 42 (žiūr. „Veidas", 1999 m. Nr. 29)! Pereitais metais Lietuvoj nusižudė 1,557 žmonės. Gydytojai pripažįsta, kad kaimuose daugiau savižudybių, negu miestuose.

Savižudybių priežastys labai įvairios. Kai kurie savižudžiai parašo laiškus. Vienas jurbarkietis prieš mirtį parašė laiškus motinai, draugei ir net mirusiam tėvui (matyti, taip diktavo sąžinė?). O kiti žudosi net kelis kartus, kol pasiekia „rezultatų". Žinoma, dorovinis palaidumas, alkoholizmas ir iškrypusi galvosena, nepripažįstanti nei žemiškų, nei dangiškų autoritetų, veda į dvasinį chaosą ir gyvybės nuvertinimą. Tų „dorybių" priskiepijo ir paliko tarybinė okupacija.

Lietuvos psichiatrai visaip aiškina nusižudymų priežastis — net ir skendimus bando susieti su nusižudymu (šiemet per 2 mėnesius nuskendo 160 žmonių!). Manoma, kad auto avarijose taip pat gali būti savižudybių. Spaudoj nurodomas atsitikimas, kai vaikinas (panevėžietis) įsiviliojo į automobilį merginą, kuri ruošėsi jį mesti, rėžėsi į priešingą kryptimi važiuojantį sunkvežimį: mergina žuvo, o jis liko gyvas. Giminės tiki, kad vaikinas sąmoningai lėkė į mirtį.

Psichologai ieško savižudybių priežasčių šeimose: pvz., tėvas nuvertina vaikus, jų nepripažįsta arba pameta šeimą, o toks suaugęs vaikas dažnai nesugeba kovoti su gyvenimo kliūtimis. Nepagydoma liga gali privesti prie savižudybės. Religinis atšalimas taip pat nuvertina Dievo duotą gyvybę.

Suprantama, geriausia kovos priemonė su šia blogybe — pašalinti priežastis tai bėdai. Ir čia įvairių mokslo šakų specialistai laužo galvas ir kuria įvairias teorijas, kaip tai padaryti. Rezultatų vis nematyti. Labai gaila, kad psichologai mažai vertina religijos reikšmę šioje nelaimėje. O juk buvo laikas Lietuvos istorijoje, kai vysk. M. Valančius labai sėkmingai kovojo su girtavimu. Savižudybės — sudėtingesnė problema, bet kodėl nesišaukti dieviškosios pagalbos?

Vytautas Valys
Detroit, MI

---

* **Finansų ministerija pervedė** Žemės ūkio ministerijai 10 mln. Lt kompensacijoms už žemę, miškus ir vandenį išmokėti. Dar 10 milijonų litų pervesta tiesiogiai apskritims žemės reformai vykdyti pagal Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Žemės ūkio ministerijos paskirstymą.

Koplytstulpis Kirdeikių šventoriuje. Nuotr. **kun. J. Čepėno**

A. † A.
DONATUI ŠATUI

staiga mirus, jo mielą žmoną SAULĘ, sūnų VYTAUTĄ, dukras AUDRONĘ ir DAIVĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Brigita ir Zigmas Jakimčiai
Julija ir Andrius Jakimčiai
Irena Jakimčiūtė

A. † A.
dr. JUOZUI GUDAUSKUI

mirus, jo žmonai GIEDRAI, dukrai DAINAI, žentui ZSOLT ir sūnui TOMUI su šeima reiškiame gilią užuojautą.

Indrė ir Vytas Šemogai
Genovaitė ir Tadas Baužai

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy **same-day** travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed – all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

Scandinavian Airlines

LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616
Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1999 m. liepos mėn.

1x$10 Wolff Valeria, $245.

2x$25 Klimkienė Gintarė, $25; Žygas Juozas ir Apolonija atm. įn.: Baltutienė Danutė,$1,085.

1x$30 Baltutis Aleksas atm. įn: Baltutienė Danutė, $400.

3x$50 x$650,x$650, Kučiūnas Aleksandras ir Jūra, $375.

1x$100 Džiugas Stasys ir Sofija, $1,400.

1x101 Sivakumar K. S.., $101.

1x$1,325.69 Griežė Jurgelevičius Stasys, palikimas, $13, 025.69.

Iš viso $1,766.69.

1999 m. rugpjūčio mėn.

1x$5 Mickevičiūtė Renata, $5.

1x$20 Kondratas Victor, $20.

3x$25 Bražėnas Algimantas atm. įn.: įm. Janušas Antanas ir Zuzana, $25 Jurkutė Aldona, $25; Vencius Stanislovas, $25.

3x$100 Marūnienė Marija atm.: įm. Raugailis Jonas ir Aldona, $451; Šalčiūnas Jeronimas, $100; Žliobaitė Julija Audra: įm. Žlioba dr. Petras ir Laima, $100.

1x$350 Antanėlis Gediminas atm. įn.: Krikšto tėvai (Adamonis trust) $100, Sulskis Donna, Arūnas ir Rickis $100; Drazdžių šeima $30, Reškevičius Albinas ir Gražina $25 ir 5 kt. asm., $350.

1x$510 Vengrienė Ona atm.: Garsys Vladas ir Angelė, Drukteinis dr. Albertas ir Jūra $150, Hauser John ir Marija $50, Mickevičius Genovaitė $50, Bliudnikas Nijolė ir Valė $30, Brickus Romas ir Rima $30, Adams Anna $25, Balta Danutė $25, Jansonas Irena $25, LB Cape Cod apylinkė $25, Petrutis Alfa ir Regina $25, Zdanys Romas ir Rima $25, 5 kt. asmenys, $2,510.

2x$1,000 x $28,000; TCF National Bank Illinois, $3,000.

Iš viso 3,260.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1999.VIII.31 - 9,672,042 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 6,607,073 dol.

Palikimais gauta $4,907,444 dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvybę.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Mieli skaitytojai, primename, kad dar daug kas nėra grąžinęs bilietų laimėjimo šaknelių. Laimėjimų traukimas vyks jau šį šeštadienį Martinique pokylių salėje, tad paskubėkite! Beliko tik kelios dienos!

Lietuvos Vyčių 112 kuopa pradeda rudeninę veiklą susirinkimu antradienį, rugsėjo 21 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus renkama kuopos valdyba, Vyčių seimo delegatai papasakos apie seimo įvykius, po to — vaišės ir pabendravimas. Kviečiami ne tik visi nariai, bet ir norintieji prisijungti prie prasmingos Lietuvos Vyčių veiklos.

„Draugo" jubiliejinis koncertas, kurį atliks trys jungtiniai chorai — Čikagos „Dainava", Clevelando „Exultate" ir Toronto „Volungė", įvyks lapkričio 28 d., sekmadienį, Mother McAuley aukštesniosios mokyklos auditorijoje (3737 W. 99th St., Chicago, IL).

Čikagos lietuviai minės Lietuvos himno autoriaus 100 metų mirties metines. Akademinę paskaitą „Vincas Kudirka — poezija, proza, publicistika" skaitys docentė iš Lietuvos dr. Irena Slavinskaitė. Aktorė Virginija Kochanskytė, — dailiojo žodžio menininkė, ir pianistas Rokas Zubovas atliks meninę dalį. Visuomenė prašoma užsisakyti vietas spalio 3 d., sekmadienio renginiui. Minėjimas vyks Jaunimo centre.

Praturtėjo Lithuanian Mercy Lift loterija! SAS oro linijos atstovas per American Travel agentūros savininką Vytą Lauraitį Lithuanian Mercy Lift loterijai padovanojo antrą porą bilietų į Lietuvą. Skatiname kuo greičiau įsigyti ir sugrąžinti LML laimėjimų bilietėlius. Traukimas vyks per „Stebuklų kelionės" pokylį rugsėjo 25 d. Bilietus ir vietas užsisakykite, skambindami tel. 708-442-8297.

Union Pier lietuvių draugija iš savo iždo paskyrė 300 dol. auką neįgaliųjų vaikų Lopšelio namams Kaune statyti. Pinigai yra pridėti prie bendro Lopšelio fondo. Greitu laiku vyks Lopšelio globos valdybos posėdis, kuriame bus nutarta, kaip esamą iždo sumą tinkamiausiai panaudoti būtiniems lopšelio reikalams.

Prof. dr. Jonas Boguta, naujojo Šventojo Rašto apipavidalintojas, kviečia visus, norinčius pamatyti praėjusių metų Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus viešnagės Čikagoje nuotraukas „Internete", „atsiversti" jo „Interneto" puslapį:
www.boguta.com

Dar yra likę ir pavienių, ir net viso stalo bilietų į jubiliejinį „Draugo" pokylį! Atvykite į „Draugo" šventę, kurioje ruošiama įdomi programa ir puikios vaišės. Bilietus užsisakyti galite mūsų laikraščio administracijoje darbo valandomis.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje" rugsėjo 22 d., trečiadienį, 2 val.p.p. dr. Linas Sidrys, akių ligų specialistas ir chirurgas, pasakos apie akių priežiūrą ir katarakto gydymą lazeriu. Tuo pačiu gydytojas atsakinės ir patars klausytojų rūpimais klausimais. Visi kviečiami ir laukiami, nepraleiskite progos. Bus ir bendri pietūs.

Vytautas ir Genovaitė Musoniai, kartu su Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos nariais, dalyvaus „Draugo" sukaktuvinėje puotoje rugsėjo 26 d., sekmadienį, Martinique salėje. Džiaugsimės juos visus matydami.

Antanas Valaitis, „Draugo" skaitytojas ir rėmėjas, liepos 25 d. šventęs savo 95-ąjį gimtadienį, iš savo bičiulių gavo piniginių dovanų, kurias paskirstė taip: Sibiro tremtiniams — 100 dol., „Lietuvos Našlaičių globai" — 100 dol., Lietuvos partizanams — 100 dol., „Draugui" — 100 dol. ir tėvų pranciškonų Šv. Antano bažnyčiai Kretingoje paaukojo 25 dol., dėkodamas savo globėjui šv. Antanui už sulauktus 95 metus ir prašydamas jo globos likusioms savo gyvenimo dienoms. **A.K.**

Violeta ir Algis Modestai gyvenantys Hickory Hills, IL, St. Džiugo fondui, įsikūrusiam Raseinių viešoje bibliotekoje, padovanojo daug vertingų knygų, leidinių, plokštelių, gaidų ir muzikinių programų. Muz. Algis Modestas buvo veiklus visuomenininkas, o taip pat trijų lietuviškų tautinių šokių švenčių muzikinis direktorius ir vadovas.

„Antras kaimas" pasirodys 1999 m. spalio 9 d. vakare JAV Lietuvių Bendruomenės XV tarybos trečiosios sesijos metu. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama dalyvauti ne tik šeštadienio vakarienėje ir programoje, bet ir pačioje tarybos sesijoje, kuri prasidės penktadienį, spalio mėn. 8 d., ir tęsiasi iki sekmadienio, spalio mėn. 10 d. Visą informaciją apie šią tarybos sesiją galima gauti kreipiantis į V. P. Janusonis, P.O. Box 351/352, Dousman, WI 53118. Tel. darbo metu: 414-965-2064, telefaksu bet kuriuo metu 414-965-4247.

Lietuvių prekybos rūmai padovanojo „Daugui" 90-ojo gimtadienio proga 200 dol. Labai ačiū!

Balzeko muziejaus biblioteką turtina leidyklos ir atskiri žmonės, kurie siunčia savo išleistas, parašytas ar turimas knygas. Neseniai muziejuje apsilankiusi viešnia Renata Javovaitienė iš Klaipėdos padovanojo savo tėvo, Klaipėdos universiteto Pedagogikos katedros profesoriaus Vlado Pupšio knygą „Lietuvos mokykla: atgimimo metai (1905-1918)", išleistą Klaipėdos universiteto leidykloje 1995 metais. Nuotraukoje iš kairės: Stanley Balzekas, Renata Javovaitienė su dukrele bei muziejaus geneologijos skyriaus vedėja Loreta Mizarienė.

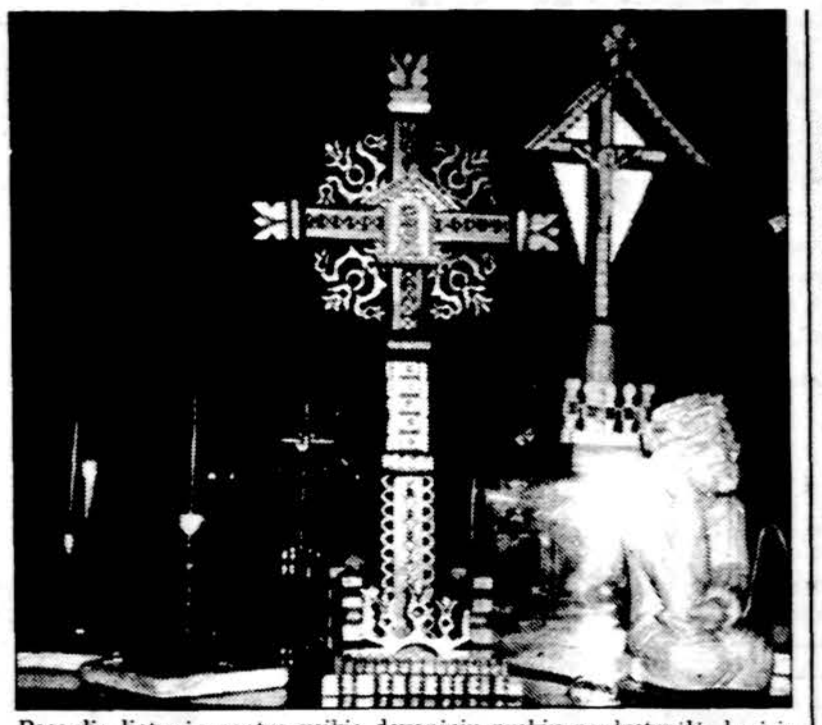

Pasaulio lietuvių centre veikia dovaninių prekių parduotuvėlė, kurioje galima įsigyti ir knygų, ir spaudos, ir gražių dovanų.

Nuotr. **Agutės Tiškuvienės**

Už vieną dolerį – du bilietai į Lietuvą! SAS oro linijų vadovybė „Draugui" padovanojo du lėktuvo bilietus, kuriuos galima laimėti, už dolerį įsigijus laimėjimo bilietėlį, o jis bus traukiamas iškilmingo „Draugo" pokylio metu rugsėjo 26 dieną Martinique pokylių salėje. Dar yra likę loterijos bilietėlių, kuriuos įsigyti galite mūsų administracijoje darbo valandomis.

Aleksas Lauraitis, American Travel agentūros vienas savininkų, mielai ir sąžiningai patarnauja lietuviams, planuojantiems lėktuvais keliones ne tik į Lietuvą, bet ir kitur. Jis pats su svečiais dalyvaus „Draugo" sukaktuvinėje puotoje sekmadienį, rugsėjo 26 d., 4 val. p.p., Martinique salėje. Jeigu kas nepažįsta A. Lauraičio, bus gera proga susipažinti.

„Margutis II" spalio 17 d., sekmadienį, 3 val. p.p. rengia neeilinį koncertą, kurį atliks mišrus choras „Kamertonas" iš Kauno. „Kamertono" koncertai prasidės spalio 8 d. New Yorke, po to choras keliaus į Hartfordą spalio 10 d., į Putnamą spalio 13 d., į Clevelandą spalio 15 d., į Detroitą spalio 16 d., į Čikagą spalio 17 d., į Philadelphiją spalio 23 d. ir paskutinis koncertas Baltimorėje vyks spalio 24 d. Į „Margučio II" ruošiamą koncertą bilietus prašoma įsigyti „Seklyčioje".

Pal. Jurgio Matulaičio misija spalio 10 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje ruošia pietus. Gautos lėšos padėtų įsigyti naujus vargonus. Pietums ruošti sudarytas komitetas: Irena Kazlauskienė (pirmininkė), Vanda Gvildienė, Raminta Marchertienė, Zita Dapkienė, Birutė Navickienė, Ona Abromaitienė, Irena Galinienė, Bronė Nainienė. Reikia užsisakyti stalus ir vietas. Skambinkite Vandai Gvildienei tel. 630-271-9136 arba Irenai Kazlauskienei tel. 630-257-8346. Bilietus galite įsigyti kiekvieną sekmadienį prieš šv. Mišias prie bažnyčios. Kviečiame dalyvauti pietuose ir tuo prisidėti prie naujų vargonų įsigijimo.

JAV LB Socialinių reikalų taryba ir Lietuvos ambasada bei JAV LB Vašingtono miesto apylinkė kviečia visas JAV veikiančias labdaros organizacijas, telkinius, būrelius ir pavienius asmenis, teikiančius humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui, dalyvauti konferencijoje „Dovana Lietuvai", kuri įvyks š.m. lapkričio 5-7 d., Key Bridge Marriott viešbutyje, Arlingtone, Virginijos valstybėje. Visą informaciją galima gauti atsiunčiant savo vardą, pavardę, adresą ir telefoną telefaksu 773-436-6909 arba elektroniniu paštu: ajbudrys@ameritech.net; arba skambinant telefonu 773-284-6786. Atsiliepus atsakovui žinias prašome įkalbėti aiškiai.

Norite susirasti darbą? Skaitykite „Draugo" skelbimus! Prenumeruokite „Draugą"! Visi JAV gyvenantys lietuviai, kurie dar niekada nebuvo užsisakę šio vienintelio užsienio lietuvių dienraščio, laikraštį užsisakyti gali papiginta kaina. Metams – tik 65 dol.! Ši nuolaida galios tik ribotą laiką, taigi skubėkite užsiprenumeruoti „Draugą".

Savo jubiliejinei šventei „Draugas" pasirinko rugsėjo 26-ąją. Net du renginiai vyks tą dieną. 10:30 val.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke bus aukojamos šv. Mišios. Pamokslą sakys kun. Viktoras Rimšelis. 4 val.p.p. Martinique salėje mūsų skaitytojų ir svečių laukia iškilmingas „Draugo" pokylis, į kurį bilietus užsisakyti galite dienraščio administracijoje darbo dienomis.

Vakarų Pennsylvanijos Lietuvių piliečių draugija (Lithuanian Citizens Society) leidžia savo laikraštėlį „Newsletter" anglų kalba. Paskutiniame rudens numeryje leidinukas pasakoja apie lietuvių kilmės Fulbright stipendininką John D. Wicinas. 11,056 dol. vertės stipendija lietuvių kilmės amerikiečiui leis šešis mėnesius studijuoti ir dirbti Lietuvoje. Lietuvių piliečių draugija džiaugiasi, jog J. Wicinas tapo ir vienu iš naujausių jos draugijos narių.

Šiaurinių Čikagos priemiesčių lietuviai į puošnią Concorde pokylių salę Kildeer miestelyje (Illinois) rinksis spalio 16 d., šeštadienį. Tradicinis rudens pokylis pavadintas „Palydint šį amžių". Pokylio programoje – Virginijaus Švabo muzika ir šokiai. Skubėkite užsisakyti bilietus iki rugsėjo 25 d., skambindami Elenai Skališienei tel. 847-623-7927.

Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 30 d., ketvirtadienį, 2 val. Michigan City Public Library (Franklin ir 4 Str.), susirinkimų salėje. Po susirinkimo ruošiama kavutė, o Algis Liepinaitis rodys filmajuostės ištraukas apie Pažaislio festivalį ir Lietuvos seselių kazimieriečių veiklą Pažaislyje. Kviečiame visus dalyvauti.

Lietuvos Vyčių veikla visuomet atsispindėjo ir tebeatsispindi „Draugo" puslapiuose, tad malonu, kad vyčiai savo dienraštį remia ir žada dalyvauti sukaktuviniame pokylyje. Ar Jūs taip pat dalyvausite? Būtų liūdna, jeigu neateitumėte...

Skelbimai

per TRANSPAK
Tel 1 773 838 1050

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS „SEKLYČIOJE"

Tautos šventę (rugsėjo 8 d.) „Seklyčioje" švęsti susirinko gausus būrys vyresniųjų lietuvių, ir visi labai pakiliai nusiteikę sustoję prieš dailiai pakabintą trispalvę sugiedojome Lietuvos himną.

Pakalbėti apie mums taip brangią šventę, renginių vadovė E. Sirutienė pakvietė visiems gerai žinomą ir gerbiamą pedagogą panevėžietį Juozą Masilionį. J. Masilionis, baigęs Panevėžio gimnaziją, Vytauto Didžiojo universitete humanitarinių mokslų fakultete studijavo lietuvių kalbą, literatūrą ir pedagogiką. Diplomą jis gavo 1940 m. Vilniaus universitete. Mokytojavo Joniškio, Regensburgo ir Scheinfeldo gimnazijose, ilgus metus buvo Čikagos aukšt. mokyklos direktorius. Bendradarbiavo daugelyje lietuvių laikraščių ir žurnalų. 1947 m. Scheinfelde rotatoriumi išspausdino 3 dalių lietuvių literatūros vadovėlį. Nuo 1963 m. globoja Čikagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos metraščius. 1963 m. išleido monografiją apie Panevėžį.

Prelegentas savo paskaitą pavadino „Pamąstymai Tautos šventę švenčiant". Paaiškino, kad šventės yra dvejopos: religinės — bažnytinės ir tautinės valstybinės. Religinės išsivystė iš žydų Senojo Testamento, kuriame buvo aiškinama, kad Dievas, kurdamas pasaulį, dirbo šešetą dienų, o septintąją ilsėjosi, atseit, tai buvo poilsio diena. Tai dabar žydai ilsisi švęsdami „Subatą", musulmonai — penktadienį, o krikščionys — sekmadienį. Kai Romos katalikų Bažnyčioje buvo pradėti garbinti šventieji — pasidarė net 46 privalomos šventės — nedarbo dienos. Tiek nedarbo dienų pradėjo kenkti ekonomikai — tai dauguma jų tapo nukeltos į sekmadienius. Katalikų bažnyčia reikalauja prieš didžiąsias šventes susikaupti, pasirengti joms, dėl to prieš Kalėdas yra adventas, o prieš Velykas — gavėnia. Savo paskaitą prelegentas ir pavadino „Pamąstymais", nes ir mes turime susimąstyti ir daug ką apmąstyti, švęsdami savo Tautos šventę.

Valstybinės šventės yra nevienodos kilmės. Nežinoma, ar senosios valstybės turėjo kokių valstybinių švenčių. Žinoma tik, kad 753 m. Romos imperijoje buvo švenčiama Romos įkūrimo šventė. Prancūzijos imperatorius Liudvikas XI sakė, kad „Valstybė — tai aš", bet prancūzų Tautos šventė švenčiama liepos 14-ąją. Tai — diena, kai per revoliuciją buvo sugriauta Bastilija. Baltijos valstybės švenčia Nepriklausomybės paskelbimo šventes. Lietuva išsiskiria iš Baltijos valstybių tuo, kad turėjo savo valstybę nuo Mindaugo laikų. Mindaugas Lietuvos karaliumi buvo vainikuotas 1253 m. liepos 6 d., o 1930 m. Lietuvoje buvo paminėta (ir net labai iškilmingai) Vytauto Didžiojo vainikavimo 500 metų sukaktis. Lenkams klasta sutrukdžius Vytauto vainikavimą yra likęs tik popiežiaus raštas — dokumentas, kuriuo Vytautas buvo paskelbtas Lietuvos karaliumi. Šiandieninėje Lietuvoje liepos 6 d. švenčiama kaip Tautos šventė, bet mes, išeivijos lietuviai, tęsdami pirmosios nepriklausomybės tradicijas, prisimename ir rugsėjo 8-osios šventę. Vytautą Didįjį savo eilėraščiuose labai išgarbino ir iškėlė poetas Maironis.

J. Masilionis pasakojo apie talkos atsiradimo prasmę. Talka — tai sena lietuviška tradicija, kai kokiam nors svarbiam ar skubiam reikalui esant visi kaimynai ar giminaičiai padėdavo vieni kitiems. Žinoma, buvo ir tokių, kurie sakė, kad „apseis ir be manęs". Kas gi būtų padaryta, jei visi taip būtų sakę? Paskaitininkas priminė, kad Čikagoje turime 3 lietuviškas radijo programas ir vieną televizijos. Ar daug kas joms padeda išsilaikyti savo aukomis. Jaunimo centrui galą su galu suvesti aukomis padeda mažiau kaip tūkstantis tautiečių, nors jo paslaugomis naudojasi begalės žmonių.

Po to paskaitininkas pasakojo apie tai, kas buvo padaryta tų, kurie dirbo ir tebedirba. Išeivija padarė tikrai daug. Sakoma, kad gilioje senovėje buvo sukurti septyni stebuklai, iš kurių teliko tik piramidės ir sfinksas. Išeivija padarė septynis kart septynis, o gal ir daugiau stebuklų, nes talkino vieni kitiems. Išeivija dirbo ir stengėsi, kad JAV valdžia nepripažintų Lietuvos okupacijos. Kreipėmės į įvairiausias valdžios įstaigas, rašėme laiškus, rengėme demonstracijas. Ir padarėme. JAV nepripažino Lietuvos okupacijos. Sukūrėme Lietuvių Bendruomenę ir daug kitokių organizacijų. Prie mūsų stebuklų priklauso: Lietuviškų mokyklų sukūrimas ir jų išlaikymas. Lietuviškos enciklopedijos išleidimas, kurią dabar „Bostoniške" vadina (leidėjas J. Kapočius). Ir ar ne stebuklas B. Kviklio „Mūsų Lietuvos" keturi tomai ir septyni tomai „Lietuvos bažnyčių"? Buvo ruošiamos Dainų ir Tautinių šokių šventės. (Į jas suvažiuodavo tautiečiai iš viso pasaulio, o mes ašarodami griaužėmės, kad niekas nedalyvauja iš okupuotos tėvynės Lietuvos). Įsisteigė lietuviška opera, teatras, turėjome kelias lietuviškas radijo programas, o sekmadieniais grožėdavomės „Pelkių žiburėliu". Buvo įsteigti fondai Lietuvai paremti ir pan. Nereikia užmiršti ir lietuviškųjų parapijų, kurių daugelis prisidėjo prie lietuvybės išlaikymo ir ugdymo. Taigi dirbome savo tautai ir palaikėme Lietuvos laisvės viltį. „Daug rankų sunkią naštą paneša" — jau šventėm Baltijos kelio dešimtmetį. Kai Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių rankos laikėsi susikabinę, susvyravo sovietų imperija. Daug rankų daug darbų padarė.

Renginių vadovė padėkojo prelegentui už tokią įdomią ir išmąstytą paskaitą ir pasidžiaugė, kad kviečiamas paskaitos skaityti jis nepasakė „apseis ir be manęs".

Po to Algimantas Barniškis atidarė savo „dainų skrynelę" ir mes kartu dainavome dar net ir negirdėtų, naujų dainų. Žemaičiams širdį paglostė daina apie Dubysą.

Mūsų gražiabalsė Aldona Pankienė yra ir puiki deklamatorė. Įsijautusi ji padeklamavo Pauliaus Jurkaus legendą „Beržai" ir padainavo dainą „Mano pasaulis".

Po to vėl dainavome, t.y. pritarėme, A. Barniškiui, kuris padainavo „Pušelę" ir „Taip gražiai gražiai mane augino" bei naujų dainų iš savo neseniai išleistos garsajuostės. Tikrai įspūdingą minėjimą baigėme, rankomis susiėmę, sugiedodami antru himnu beveik tapusią dainą apie „spalvas".

Emilija J. Valantinienė

PERTVARKOMA 69-OJI GATVĖ

„Kas gi čia vyksta 69-oje gatvėje?" — klausinėja lietuviai, ypač, kurie rečiau Marquette Parke pasimaišo. Visur sustatytos užtvaros, išgriauti šaligatviai, dulkės, gatvėje duobės... Pasirodo, kad Chicago Department of Transportation atlieka Lithuanian Plaza Court (69-osios gatvės) pertvarkymą tarp Western ir California gatvių. Bus išlieti nauji šaligatviai (prie bažnyčios tas jau padaryta), įtaisytas naujas gatvės apšvietimas, naujai asfaltuota pati gatvė, išėmus visus įlinkimus ir išsikišimus, kurie sudarydavo daug nepatogumų. Iš vienos krypties, 69-oji gatvė po pataisymų, bus jau dviejų krypčių.Taip pat bus gražiai iš lauko apšviesta Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia. Visas pertvarkymo projektas, kaip rašo „Southwest News-Herald" (informaciją laikraščiui suteikė 15-tos apylinkės demokratų komiteto narys Joe Kulys) kainuosiąs apie 5 milijonus dolerių. Reikia tik pasidžiaugti, kad atnaujinama Marquette Parko apylinkė, pradedant Dariaus ir Girėno paminklu, kurio remonto pabaigos iškilmės vyko praėjusį sekmadienį, tęsiant Lithuanian Plaza Court. Šia apylinke turėtų vėl labiau susidomėti lietuviai, ypač naujieji emigrantai, nes didysis sujudimas, besikeičiant gyventojams, jau praeityje ir čia vėl labai patogu (ir nebrangu) gyventi, įsijungti į lietuvišką parapiją, yra geros mokyklos, ligoninė, puikus susisiekimas, netoli apsipirkimo centrai, Midway oro uostas, daug darbovietčių.

Besirūpinant Marquette Parko apylinkės gražinimu ir apšvietimu, pertvarkant Lithuanian Plaza Court (69-ąją gatvę). Viduryje Šv. Kryžiaus ligoninės vicepres. William S. Seliga, dešinėje — Joe Kulys, 15-tos demokratų apylinkės komiteto narys. Nuotr. **Bernard Kordell**